

Sparbanken Västra Mälardalen

Årsredovisning 2023

Sparbanken
Västra Mälardalen

Ordinarie sparbanksstämma med huvudmännen äger rum i Västra Mälardalen fredagen den 22 mars 2024.

Org.nr.578500-7120

INNEHÅLL

VD:S KOMMENTAR	4
OMVÄRLDSANALYS	5-6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7-14
RESULTATRÄKNING	15
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET	15
BALANSRÄKNING	16
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	17
KASSAFLÖDESANALYS	18
NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA	19-62
ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN	63
REVISIONSBERÄTTELSE	64-66
BOLAGSSTYRNING	67-68
HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.	69-70

VD:s kommentar

Sparbanken - stabil, stark och trygg

Sparbanken Västra Mälardalen står stark, stabil och trygg i en utmanande tidsperiod. Oron och förutsättningarna i vår omvärld påverkar framtidstro, efterfrågan och konsumtion. Vi ser en dämpad konsumtion, samt kreditefterfrågan. I grunden har våra företag och hushåll en sund ekonomi. Västra Mälardalen är en region med livskraftigt och starkt näringsliv. Vår uppgift blir särskilt tydlig under oroliga tider. Då ökar efterfrågan på vägledning, samt goda och långsiktiga råd. Vi finns här för våra kunder, och genom vår rådgivning skapar vi förutsättningar för ekonomisk trygghet och frihet för kunderna.

Sparbankens utveckling

Sparbanken fortsätter att utvecklas positivt. Ökat räntenetto och nettoresultat av finansiella transaktioner i kombination med kontrollerad kostnadsutveckling och låga kreditförluster ger en god resultatutveckling. Sparbankens totala affärsvolym ökar under året till 30,5 mdr, en ökning med 1 079 mkr eller 3,7%. Sparbanken har fortsatt en mycket stark balansräkning med god kreditkvalitet och en mycket stark primärkapitalrelation på 28,56%.

Sparbanksbonus till kunderna och den lokala handeln

Vi har under året återigen bidragit med en injektion till den lokala handeln genom att ge en Sparbanksbonus på sammanlagt drygt 2,6 mkr till våra kunder i form av ett digitalt presentkort som kan nyttjas i den lokala handeln i Västra Mälardalen. Sparbankernas kunder premieras och den lokala handeln främjas.

Guldmedaljer i kundnöjdhet för fjärde året i rad

Sparbankerna får guldmedalj i kundnöjdhet, både bland privatkunder och företagskunder, i Svenskt Kvalitetsindex årliga mätning av bankbranschen. Tack alla kunder som gett oss Sparbanker fina betyg.

Kontoret i Kungsör ombyggt och klart

Under året genomfördes en omfattande modernisering av banklokalen i Kungsör. Ombyggnationen var klar något tidigare än beräknat och kontoret återinvigdes i december. Vi ser fram emot att åter välkomna kunder på rådgivning i Kungsör.

Ökat ägande

Under året har Sparbanken ökat det strategiska aktieinnehavet i Swedbank.

Rekrytering av ny VD

Sparbanken har under året rekryterat ny VD. Mirja Herrdin tillträder under första kvartalet 2024. Mirja har mångårig erfarenhet som chef inom Swedbank och har tidigare varit VD på Södra Dalarnas Sparbank.

Mikael Bohman
VD

Omvärldsanalys

Trögare världsekonomi och ökade geopolitiska risker

Världsekonomin bromsade in under 2023 samtidigt som inflationen föll tillbaka efter den rekordhøga inflationen 2022. Det tyder på att centralbankernas aggressiva räntehøjningar har gett resultat med styrräntnivåer som inte noterats på över ett decennium. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, højde styrräntan med sammantaget 1,0 procentenhet under 2023 till 5,25–5,5 procent. Den europeiska centralbanken, ECB, højde den viktigaste styrräntan med 2,0 procentenheter till 4,5 procent medan Riksbanken højde med 1,5 procentenhet till 4,0 procent.

Men det var framför allt lägre energipriser som drev ned inflationen efter att ha stigit kraftigt under 2022 i och med Rysslands invasion av Ukraina och västvärldens sanktioner mot rysk energiimport. Trots räntehøjningarna och kriget i Ukraina har den globala ekonomin varit överraskande motståndskraftig, vilket inte minst avspeglades på arbetsmarknaden. Arbetslösheten fortsatte att sjunka både i USA och i Europa. Även børsutvecklingen överraskade positivt. Stockholmsbörsen (OMX30) steg med närmare 20 procent under 2023 och i USA steg börskurserna med drygt 20 procent (S&P500).

Det är först i slutet av 2023 som förväntningar om räntesänkningar tog fart efter duvaktiga räntebesked från den amerikanska centralbanken, något som fick de långa marknadsräntorna att sjunka. Samtidigt utsätts den globala ekonomin av flera geopolitiska risker, vilket kan försvaga en redan avtagande världshandel. Kriget mellan Hamas och Israel, med risk att konflikten sprider sig till fler länder i regionen, har drivit upp fraktkostnaderna när fraktbolagen väljer att undvika att passera Suezkanalen efter flera attacker i Röda havet. Samtidigt stundar flera viktiga val under 2024, med det amerikanska presidentvalet i november i spetsen, som kan ha stor påverkan både ekonomiskt och geopolitiskt.

Svensk ekonomi krympte 2023

Den høga inflationen och de stigande räntorna har slagit hårdare på svensk ekonomi än i många andra länder delvis på grund av den høga skuldsättningsgraden i svensk ekonomi. Sverige är ett av få länder i Europa som hamnade i en recession under 2023, dvs två kvartal i rad med fallande BNP-tillväxt. Swedbank räknar med att svensk BNP krympte med 0,4 procent under 2023 efter att ha vuxit med 2,9 procent 2022. Minskad privat konsumtion och ett kraftigt fall i bostadsbyggandet tyngde svensk ekonomi medan exporten ökade delvis med stöd av en svag kronkurs och økad tjänsteexport. Lägre energipriser drev ned den svenska inflationen (KPI exklusive räntekostnader) som sjönk till 6,6 procent i genomsnitt jämfört med 7,7 procent 2022. I och med att inflationen föll till 2,3 procent i december har förväntningarna økat om att Riksbanken kommer att sänka räntorna vid halvårsskiftet 2024.

Utlåningstillväxten till hushåll och företag bromsade kraftigt in under andra halvåret 2023. Kreditgivning till bostäder växte i december med rekordlåga 0,6 procent i årstakt. Bostadspriserna på riksnivå vände trots allt upp under 2023 även om antalet försäljningar föll med fjorton procent för bostadsrätter och med sju procent för villor, enligt Svensk Mäklarstatistik. En förklaring till det begränsade priset på bostäder kan vara den robusta arbetsmarknaden. Pressade hushåll har även påverkat de svenska företagen, framför allt företag verksamma inom detaljhandeln, hotell & restaurang och byggsektorn. Antalet företagskonkurser steg kraftigt och nådde förra året de høgsta nivåerna på 25 år. En del av konkursøkningen kan också hänföras till företagens växande skatteskuld efter beviljade skatteanstånd under pandemin.

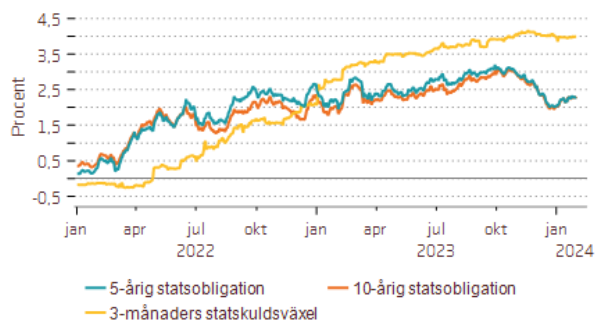
Västra Mälardalen en intressant region med tillväxtambitioner

Regionen Västra Mälardalen består av kommunerna Köping, Arboga och Kungsör, och är mittpunkten i triangeln Västerås-Örebro-Eskilstuna. Förutsättningarna i omvärlden har under senare delen av 2023 resulterat i en avvaktande marknad. Regionen har dock fortsatt rekryteringsbehov, samt efterfrågan på bostäder.

Näringslivet tillsammans med kommunerna har, genom samarbetet i organisationen Västra Mälardalen i Samverkan, enats om en gemensam målbild för fortsatt tillväxt till 2030. Tre fokusområden har tagits fram:

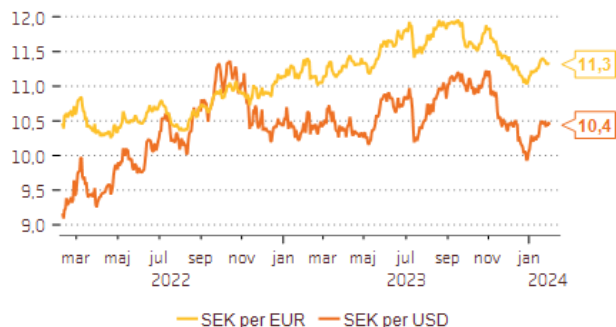
- Ökad attraktionskraft
- Bostads- och fastighetsutveckling
- Näringslivsutveckling (fler invånare, fler bostadsalternativ, fler företag)

Svenska räntor

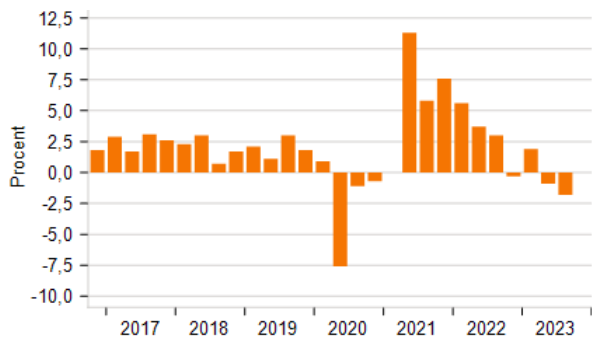
Källa: Swedbank, Macrobond

Kronan gentemot dollarn och euron

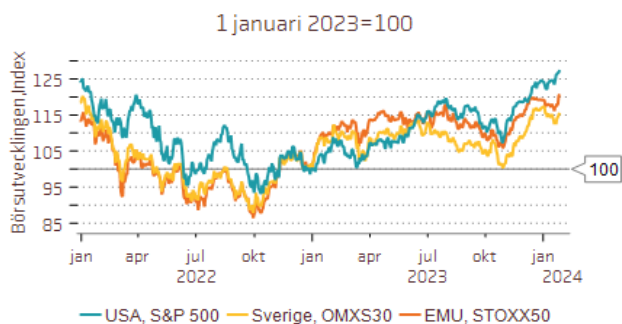
Källa: Swedbank, Macrobond

BNP på kvartal, årlig procentuell förändring

Källa: Swedbank & Macrobond

Stockholmsbörsen

Källa: Swedbank, Macrobond

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Sparbanken Västra Mälardalen får härmed avge årsredovisning för Sparbankens verksamhet år 2023, bankens 178:e verksamhetsår.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Sparbanken fortsätter den rörelse, som sedan 1845 bedrivits av Köping Stads Sparbank och sedan 1859 även av Arboga Sparbank. Sparbanken tillhandahåller in- och utlåningstjänster och verksamhet som har samband därmed, varav kan nämnas ställande av borgen och garantier, betalningsförmedling, tillhandahållande av värdefackstjänster, notariatverksamhet, värdepappersrörelse samt pensionssparrörelse.

SPARBANKENS STÄLLNING

Omslutning

Sparbankens balansomslutning uppgår per 31 dec 2023 till 11 994 322 tkr (11 692 745 tkr per 2022-12-31), en ökning med 301 577 tkr, vilket motsvarar 2,58%.

Affärsvolym

Bankens totala affärsvolym per 2023-12-31 uppgår till 30 538 569 tkr (29 459 196 tkr), vilket för jämförbara volymer är en ökning med 1 079 373 tkr eller 3,66%. Ökningen förklaras främst av en positiv värdeförändring på förmedlade fonder och försäkringar samt ett positivt nettosparande under året.

Inlåningen från allmänheten uppgår vid årsskiftet till 8 669 716 tkr (8 822 559 tkr), vilket är en minskning med -152 843 tkr eller -1,73%. Minskningen förklaras främst av lägre inlåning från företagssektorn.

Utlåningen till allmänheten uppgår till 9 206 278 tkr (9 089 673 tkr), en ökning med 116 605 tkr eller 1,28%.

Marknadsvärdet på förmedlade fonder och försäkringar uppgår till 7 291 885 tkr (6 388 338 tkr), en ökning med 903 547 tkr eller 14,14%. Ökningen förklaras av en värdeökning med 812 467 tkr, samt att nettosparandet varit positivt, 91 080 tkr.

Sparbankens volym av förmedlade krediter till Swedbank Hypotek uppgår till 2 794 985 tkr (2 851 947 tkr), vilket är en minskning med -56 962 tkr eller -2,00%.

Övriga förmedlade placeringar och utlåning uppgår till 2 575 705 tkr (2 306 677 tkr), vilket är en ökning med 269 028 tkr eller 11,66%.

Eget kapital och obeskattade reserver

Efter föreslagen vinstdisposition uppgår Sparbankens totala egna kapital per 31 dec 2023 till 2 218 718 tkr (1 950 899 tkr), varav reservfonden, balanserat resultat samt periodens resultat uppgår till 1 879 032 tkr (1 698 849 tkr). Fond för verkligt värde uppgår till 339 686 tkr (252 050 tkr) och består främst av realiserade värdeförändringar på innehavet av aktier i Swedbank AB och Indecap Holding AB. Soliditeten, det vill säga, beskattat eget kapital i förhållande till balansomslutningen, uppgår därmed till 18,50% vid periodens utgång (16,69%). Kapitalbasen uppgår till 1 807 088 tkr (1 610 635 tkr) vilket ger en total kapitalrelation och primärkapitalrelation om 28,56% (25,87%) inklusive årets resultat.

SPARBANKENS RESULTAT

Sparbankens rörelseresultat för perioden Januari - dec 2023 är 253 542 tkr (141 594 tkr), vilket är 111 948 tkr högre än motsvarande period 2022. Den kraftigt förbättrade lönsamheten förklaras främst av ett ökat räntenetto och en positiv utveckling av realiserad värdeförändring inom nettoresultat av finansiella transaktioner.

Lönsamheten mätt som rörelseresultat i förhållande till genomsnittlig affärsvolym uppgår till 0,84% (0,48%). Avkastningen på eget kapital beräknat som rörelseresultat efter 20,60% schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital är 9,66% (5,96%).

Räntenettet uppgår till 303 581 tkr (195 300 tkr). Förbättringen av räntenetto förklaras av ett högre räntenetto på derivat med 53 061 tkr, högre räntenetto på värdepapper inom finansförvaltningen 27 093 tkr och högre räntenetto allmänheten 28 674 tkr. Intäktsökningen på utlåning förklaras främst av stigande marknadsräntor samt högre utlåningsvolym. Under perioden har marknadsräntorna stigit vilket har påverkat räntemarginalen och räntenettet positivt jämfört med samma period föregående år.

Erhållna utdelningar uppgår till 35 239 tkr jämfört med 40 304 tkr föregående år. Avvikelsen förklaras av en lägre aktieutdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB.

Provisionsnettot uppgår till 68 043 tkr (70 886 tkr). Provisionsnettot påverkas negativt av lägre utlåningsprovisioner från Swedbank Hypotek än föregående år. Högre kostnader inom betalningsförmedlingsprovisioner påverkar också provisionsnettot negativt.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgår till 10 179 tkr (-30 424 tkr), varav realiserat 805 tkr. Den främsta förklaringen till ökningen är en positiv utveckling på världens finansmarknad som positivt påverkar marknadsvärdet på bankens placeringar inom strukturerade produkter. Under perioden har Sparbanken ändrat klassificering av bankens obligationsportfölj till att värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Förändringen föranleder att värdeförändring på Sparbankens obligationer inte påverkar nettoresultat av finansiella transaktioner i samma utsträckning som föregående år.

Kostnaderna är 22 189 tkr högre än motsvarande period föregående år. Förklaringen till de ökade kostnaderna är högre personal, IT- och konsultkostnader. Ökningen i personalkostnader förklaras främst av ökad avsättning till vinstandelsstiftelsen Guldeken samt att kostnaden för succession av VD och ordföranderollen i samband med Sparbanksstämman 2024 reserverats i 2023 års bokslut. IT-kostnader är högre både inom drift och utveckling jämfört med föregående år. Ökningen i konsultkostnader beror på att Sparbankens ekonomi- och administrationsavdelning flyttats till det tillsammans med två andra Sparbanker ägda bolaget Sparsam Administration Svealand AB och fakturerar numera Sparbanken som konsultkostnader. Allmänna administrationskostnader uppgår till 133 148 tkr (112 329 tkr). Övriga kostnader är högre relaterat till avskrivningar på materiella tillgångar och uppgår till 17 666 tkr (16 296 tkr).

Kreditförlusterna uppgår till 13 790 tkr (7 262 tkr) och motsvarar 0,15% (0,08%) av ingående utlåning och kreditgarantier. Konstaterade förluster uppgår till 1 007 tkr (785 tkr).

VIKTIGA HÄNDELSE

Ändringar i Sparbankens styrelse och ledning vid Sparbanksstämman 2024

Sparbanken Västra Mälardalen planerar och agerar för framtiden. I samband med Sparbanksstämman i mars 2024 har styrelseordförande Lars-Erik Wige aviserat att avgå. Mikael Bohman, idag VD på Sparbanken, står till förfogande för att bli ny ordförande för styrelsen i banken.

Rekrytering av ny VD

Sparbanken Västra Mälardalen har rekryterat Mirja Herrdin som ny VD. Mirja Herrdin har mångårig erfarenhet som chef inom Swedbank, och har även varit VD på Södra Dalarnas Sparbank 2012 - 2019. Mirja tillträder tjänsten som VD under första kvartalet 2024.

Ökat ägande i Swedbank AB

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen ökat sitt ägande i Swedbank AB till 3 100 000 st aktier.

Sparbanksbonus ger skjuts åt lokal handel

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen gett tillbaka 2,5 miljoner kronor till sina kunder i form av ett presentkort som bara fungerar i den lokala handeln i Köping, Arboga och Kungsör. På så sätt premieras Sparbankens kunder, samtidigt som den lokala handeln främjas. Sparbanksbonusen ger därmed skjuts till det lokala ekonomiska kretsloppet.

Sparbanken säkerställer en långsiktig fysisk närvaro i Kungsör

Under året har Sparbanken genomfört en omfattande renowing av bankkontoret i Kungsör. Kontoret återinvigdes i december.

Guldmedalj i kundnöjdhet

Det blev återigen guldmedalj i kundnöjdhet för Sparbankerna, där Sparbanken Västra Mälardalen ingår, bland både privat- och företagskunder, när Svenskt Kvalitetsindex (SKI) rapporterat resultatet av den årliga branschundersökningen.

Officiell rating

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen bibehållit kreditbetyg BBB+ med stable outlook av Nordic Credit Rating.

PERSONAL OCH UTVECKLING

Antalet anställda i Sparbanken uppgick vid årets slut till 72 (73) personer varav 6 timanställda studenter. Med arbetsmättet 1.730 timmar uppgick medelantalet årsanställda till 66 (66) medarbetare. Av dessa var 72% kvinnor och 28% män (70% resp 30%). Genomsnittsåldern var 44 år (44 år). Under året slutade 11, varav 3 medarbetare som övergick till det gemensamägda bolaget Sparsam Administration Svealand AB. Under året tillsvidareanställdes 10 personer.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen redovisas i not nr 10.

Sjukfrånvaro

Under året var den totala sjukfrånvaron 3,1% (få 4,2%).

Kompetensutveckling

Vi lever i en tid som präglas av förändring och utveckling - en förändring som sker i allt snabbare takt, och som medför att vi ständigt måste utveckla och förbättra vår kompetens. Under året erhöll medarbetarna intern eller extern utbildning till en sammanlagd utbildningstid om 4 462 timmar (5 185). Av dessa timmar ska varje medarbetare som innehar försäkringsförmedlingsrätt kompetensutvecklas med minst 15 h.

Under verksamhetsåret genomfördes en workshop med alla medarbetare för att uppdatera bankens värdeord. Resultatet blev att vi ska arbeta långsiktigt, enkelt och engagerat gentemot våra kunder och internt. I april 2021 undertecknade vi som sjunde bank i Sverige FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet.

Swedseclicenser

För att upprätthålla allmänhetens förtroende för de företag som verkar på värdepappersmarknaden är kvalitén och standarden på den personal som arbetar i dessa företag av stor vikt. Avgörande betydelse i detta sammanhang är kvalitén på rådgivningstjänster till kund och förvaltning av kunders medel i finansiella instrument.

Det är även av vikt att ledande befattningshavare har en gedigen kunskap om värdepappersmarknaden. Det är mot denna bakgrund som kravet ställs på bl a. banker att personal som utför kvalificerad rådgivning och även vissa andra arbetsuppgifter är innehavare av Swedseclicens. För att kunna erhålla licens ställs därför höga krav på lämplighet, yrkeserfarenhet, kunskaper och förmåga att följa det regelverk som gäller på värdepappersmarknaden. Antalet medarbetare med Swedseclicens uppgår vid årsskiftet till 62 (60) personer.

Antalet medarbetare med bolånelicens uppgår vid årsskiftet till 51 (48) personer vilket innebär att samtliga medarbetare som arbetar med bolån är licensierade.

HÅLLBARHET

Sparbanksidén bygger på kontinuitet, långsiktighet och att hushålla med resurser. För oss har detta varit en självklarhet sedan vår verksamhet startades 1845, och så kommer det att förbli. Vårt samhällsansvar och hållbarhetsarbete är en naturlig del och ett viktigt förhållningssätt i vår verksamhet. Under 2021 har vi skrivit på FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet, som sjunde bank i Sverige. Vi har också arbetat fram fyra fokusområden som gäller för banken. Dessa områden har sin utgångspunkt i FN:s globala utvecklingsmål – och specifikt de sju mål där vi ser att vi kan göra som mest nytta lokalt. Områdena är:

1. Roligare och tryggare stadskärnor! (Mål 11,12)
2. Ännu mer hållbar utveckling i Västra Mälardalen (Mål 7,9,11,12)
3. Mer rörelse i Västra Mälardalen! (Mål 3)
4. Tryggare barn och ungdomar (Mål 3,4,16)

En mer omfattande beskrivning av Sparbankens hållbarhetsarbete finns att läsa i en hållbarhetsredovisning på vår hemsida.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Sparbanken Västra Mälardalen har inga ägare utan istället finns 48 huvudmän som ska agera i insättarnas intresse. Hälften av huvudmännen tillsätts av Köping, Arboga och Kungsörs kommuner och hälften av den aktuella huvudmannakåren.

Huvudmännen är de som formellt har ägarens roll. Bland de viktigare uppgifterna ingår att tillsätta styrelse och att disponera bankens vinst. Huvudmännen utövar även tillsyn över bankens verksamhet genom att tillsätta revisor i banken. Se även sid 67, Bolagsstyrning.

RISKER OCH RISKHANTERING

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera, hantera och rapportera de risker som Sparbanken exponeras för i sin verksamhet samt att för dessa sätta lämpliga begränsningar i form av riskpapper och limiter samt säkerställa att det finns kontroller på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte bryts. Policyer inom området utvärderas och uppdateras regelbundet. Genom kompetenssäkring och tydliga processer skapas förutsättningar för en stabil riskkontroll och riskhantering där varje anställd har tydliga befogenheter, ansvar och förstår sin roll i processen.

Risktagandet i Sparbanken ska vara lågt och Sparbankens strategiska mål och affärsmål ska sättas inom ramen för bankens riskstrategi och riskpapper.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad till det delägda bolaget Svealands Risk & Compliance AB.

Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställt plan eller oftare när behov uppstår.

Ytterligare information om Sparbankens risker och riskhantering presenteras i not 3, Finansiella risker. En mer omfattande beskrivning av Sparbankens risker finns även samlade i ett Pelare III dokument på Sparbankens hemsida.

Banken tillämpar IFRS9 för redovisning av förväntade kreditförluster. Principerna och metoderna inom IFRS9 tar sikte på att förutspå och mäta vilka kreditförluster som kan tänkas uppkomma i framtiden för den befintliga utlåningen både utifrån information som är känd per balansdagen och utifrån skattningar av framtida scenarion. Bankens rutin för reserveringar av förväntade kreditförluster bygger på att kunderna löpande åsätts uppdaterade riskklassificeringar. Utifrån dessa riskbedömningar arbetar banken med åtgärdsplaner med prioritering på de kunder som uppvisar förhöjd kreditrisk.

Banken följer löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och en översättning av dessa till makroekonomiska prognoser. De makroparametrar som har störst betydelse för utvecklingen av förväntade kreditförluster för Sparbanken utgörs av förändringar i BNP, arbetslöshet, huspriser samt det allmänna ränteläget. Under året har de prognostiserade makroparametrarna blivit mer något mer negativa (jämfört med per 31 december 2022) vilket förklarar de ökade reserveringarna utifrån makroekonomiska scenarion.

Basscenario	2023-12-31			2022-12-31	
	2023P	2024P	2025P	2023P	2024P
BNP (%)	-0.4	-0.5	2.0	-1.0	1.0
Arbetslöshet (%)	7,7	8,6	8,5	7,6	8,3
Husprisutveckling (% årlig utveckling)	-10,2	-5,6	2,0	-11,5	-5,6
Stibor 3M (%)	3,7	3,8	2,9	3,0	2,7

Utöver ovanstående basscenario används också ett positivt respektive negativt scenario som sedan används sannolikhetsviktat tillsammans med basscenariot. I de sannolikhetsviktade beräkningarna av förväntade kreditförluster har basscenariot fått en vikt på 66,6%. Det negativa respektive positiva scenariot har viktats med 16,7% vardera.

Om det positiva respektive negativa scenariot istället skulle ha åsatts en sannolikhet på 100% skulle de redovisade förlustreserverna ha påverkats på följande sätt;

Scenarier	Förändring i redovisade förlustreserver
Positivt scenario	-2,44%
Negativt scenario	7,74%

Reserveringarna för förväntade kreditförluster baserar sig på bankens bedömning och prognos över den framtida utvecklingen av ett antal olika faktorer. Bedömningarna och reserverna kännetecknas av en hög grad av osäkerhet. Det framtida utfallet av konstaterade kreditförluster kan komma att överstiga eller understiga de reserver som redovisats under året. Det bör noteras att nettoresultatet av under året konstaterade kreditförluster uppgår till 1 007 tkr. För ytterligare information om redovisade kreditförluster, se resultaträkningen på sid 15 och noterna 12 och 17.

FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

Rörelseresultatet för 2024 förväntas bli på en något lägre nivå än 2023. Räntenettot beräknas minska tack vare lägre marknadsränta.

Utdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB beräknas öka jämfört med 2023. Detta på grund av högre utdelningsnivå på Swedbank ABs aktie.

Kostnader förväntas minska något under 2024.

Förändring i lagstiftning och branschpraxis är ytterligare faktorer som kan påverka Sparbankens verksamhet och resultatutveckling.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

För att ytterligare stärka Sparbankens organisation har under första kvartalet 2024 en ny rörelsechef och ny chef för Kommunikation, HR och Hållbarhet anställts.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - NYCKELTAL

	2023	2022	2021	2020	2019
Volym					
Balansomslutning, Mkr*	11 994	11 693	11 137	10 564	9 510
Förändring under året, %	2,57	4,99	5,42	11,08	-0,55
Summan av tillgångar					
Affärsvolym ultimo, Mkr*	30 539	29 459	30 251	26 692	24 759
förändring under året, %	3,67	-2,62	13,32	7,81	8,60
Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymen. Från 2018-01-01 exkl. PPM volymer.					
Inlåning från allmänheten, Mkr*	8 670	8 822	8 414	7 719	6 873
Inlåning från allmänheten och offentlig sektor					
Utlåning till allmänheten, Mkr*					
Utlåning till allmänhet och offentlig sektor inkl. befarade kreditförluster	9 206	9 090	8 796	8 021	7 578
Kapital					
Soliditet*					
Beskattat eget kapital + eget kapitalandel av obeskattade reserver i % av balansomslutningen	18,50	16,69	16,30	15,04	15,85
Kärnprimärkapitalrelation**					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	28,56	25,87	26,21	23,06	23,95
Primärkapitalrelation**					
Primärkapital/Kapitalkrav	28,56	25,87	26,21	23,06	23,95
Total kapitalrelation**					
Totalt kapital i % av riskexponeringsbelopp	28,56	25,87	26,21	23,06	23,95
Resultat					
Placeringsmarginal*					
Räntenetto i % av Medelomslutning	2,53	1,69	1,39	1,49	1,49
Rörelseintäkter/affärsvolym*					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	1,39	0,94	1,05	0,85	1,13
Rörelseresultat/affärsvolym*					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,84	0,48	0,58	0,35	0,63
Avkastning på totala tillgångar*					
årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning	1,68	0,97	1,23	0,69	1,23
Räntabilitet på eget kapital*					
Rörelseresultat efter schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital	9,66	5,96	7,37	4,48	7,79
K/I-tal före kreditförluster*					
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,36	0,46	0,45	0,54	0,44
K/I-tal efter kreditförluster*					
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,39	0,49	0,44	0,59	0,44
Kreditförsämrade fordringar och kreditförluster					
Nedskrivningar- kreditförsämrade exponeringar*					
Andel fordringar i stadie 3, netto	0,63	0,10	0,23	0,19	0,25
Kreditförlustnivå*					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt övertagen egendom och kreditgarantier	0,15	0,08	-0,04	0,14	0,02

* Alternativa nyckeltal

** Definitioner enligt EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013

Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures, APM-mått) är finansiella mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som inte definieras i tillämpligt redovisningsverk (IFRS) eller i det fjärde kapitalkravsdirektivet (CRD IV) eller EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013 (CRR). Alternativa nyckeltal används av Sparbanken Västra Mälardalen när det är relevant för att följa upp och beskriva Sparbanken Västra Mälardalens finansiella situation och för att ge ytterligare användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. Dessa mått är inte direkt jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra företag.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - RESULTAT OCH BALANSRÄKNINGAR

RESULTATRÄKNING	Mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Räntenetto		303,6	195,3	150,4	150,6	139,1
Provisioner, netto		68,0	70,9	80,0	70,1	66,2
Nettoresultat av finansiella transaktioner		10,2	-30,4	22,5	-10,9	27,4
Övriga intäkter		36,3	41,7	45,3	5,4	35,6
Summa intäkter		418,1	277,5	298,2	215,1	268,3
Allmänna administrationskostnader		-133,1	-112,3	-120,6	-104,3	-105,2
Övriga kostnader ^[1]		-17,7	-16,3	-14,2	-11,6	-12,1
Kreditförluster		-13,8	-7,3	3,3	-10,7	-1,6
Summa kostnader		-164,6	-135,9	-131,6	-126,6	-118,9
Rörelseresultat		253,5	141,6	166,7	88,5	149,4
Bokslutsdispositioner		-17,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter		-40,9	-19,8	-23,7	-17,4	-24,1
Årets resultat		195,2	121,8	143,0	71,1	125,3

BALANSRÄKNING	Mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Kassa		1,0	1,1	1,9	2,0	2,5
Utlåning till kreditinstitut		732,3	768,1	681,0	868,1	611,8
Utlåning till allmänheten		9 206,3	9 089,7	8 796,0	8 021,5	7 577,6
Förändring i verkligt värde på räntesäkrade poster		-64,4	-132,1	-15,9	0,3	0,6
Räntebärande värdepapper		975,6	865,0	870,7	1 014,1	745,7
Aktier och andelar		903,4	801,6	660,7	561,8	490,7
Materiella tillgångar		107,9	108,8	86,6	59,7	54,0
Övriga tillgångar		132,2	190,6	55,9	36,9	27,1
Summa tillgångar		11 994,3	11 692,7	11 136,7	10 564,4	9 510,0
Skulder till kreditinstitut		650,3	255,6	245,5	295,4	146,5
Inlåning från allmänheten		8 669,7	8 822,6	8 414,4	7 719,0	6 873,3
Emitterade värdepapper		302,0	601,5	600,2	900,4	925,5
Övriga skulder		135,3	51,5	50,4	48,7	42,0
Efterställda skulder		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar		3,3	3,2	4,2	5,1	3,1
Summa skulder och avsättningar		9 760,6	9 734,3	9 314,7	8 968,5	7 990,3
Obeskattade reserver		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eget kapital		2 233,7	1 958,4	1 822,0	1 595,9	1 519,6
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		11 994,3	11 692,7	11 136,7	10 564,4	9 509,9

[1] inkl avskrivningar på materiella tillgångar

ÖVRIGA UPPGIFTER	2023	2022	2021	2020	2019
Medelantal anställda	73,0	78,0	84,0	86,0	80,0
Antal kontor	3	4	4	4	4

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	195 183
Balanserat resultat utgör, tkr	0
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:	
- anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	15 000
- överföring till reservfonden, tkr	180 183

Förslaget till vinstdispositionen överensstämmer med Sparbankslagen 5 kap, 2§; sparbanksstämman får besluta om gåvor till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, om det med hänsyn till ändamålet, sparbankens ställning och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att Sparbanken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens interna kapitalutvärderingspolicy. Sparbankens totala kapitalrelation efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 28,56% (25,87%) vilket är det samma som kärnprimärkapitalrelationen. Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 1 807 088 tkr (1 610 635 tkr) och slutligt riskvägt exponeringsbelopp om 6 623 463 tkr (6 225 842 tkr). Specifikation av posterna framgår av not om kapitaltäckning.

Sparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Sparbanken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Styrelsens bedömning är att Sparbankens egna kapital såsom det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar Sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

RESULTATRÄKNING

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2023	2022
Ränteintäkter		489 235	230 264
Räntekostnader		-185 654	-34 964
Räntenetto	4	303 581	195 300
Erhållna utdelningar	5	35 239	40 304
Provisionsintäkter	6	84 164	86 709
Provisionskostnader	7	-16 121	-15 823
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	10 179	-30 424
Övriga rörelseintäkter	9	1 105	1 415
Summa rörelseintäkter		418 147	277 481
Allmänna administrationskostnader	10	-133 148	-112 329
Avskrivningar på materiella tillgångar	22	-6 930	-5 981
Övriga rörelsekostnader	11	-10 736	-10 315
Summa kostnader före kreditförluster		-150 814	-128 625
Resultat före kreditförluster		267 332	148 856
Kreditförluster, netto	12	-13 790	-7 262
Rörelseresultat		253 542	141 594
Bokslutsdispositioner	13	-17 500	0
Skatt på årets resultat	14	-40 860	-19 823
Årets resultat		195 183	121 770

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	2023	2022
Årets resultat	195 183	121 770
Övrigt totalresultat		
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat		
Förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	7 518	0
Förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, överförda till periodens resultat	0	0
Förändringar i förlustreserv på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat överförda till periodens resultat	876	0
Skatt hänförlig till poster som har omförts eller kan komma att omföras till periodens resultat	-1 729	0
Poster som inte kan omföras till årets resultat		
Förändringar i verkligt värde på egenkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	80 971	22 129
Årets övrigt totalresultat	87 636	22 129
Årets totalresultat	282 819	143 899

BALANSRÄKNING

Per den 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2023	2022
Tillgångar			
Kassa		951	1 056
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	15	216 296	227 685
Utlåning till kreditinstitut	16	732 312	768 071
Utlåning till allmänheten	17	9 206 278	9 089 673
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring		-64 369	-132 072
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	759 329	637 278
Aktier och andelar	19	893 176	791 398
Aktier och andelar i intresseföretag	20	10 085	10 085
Aktier och andelar i koncernföretag	21	150	150
Derivat	3	64 544	129 433
Materiella tillgångar	22		
- Inventarier		15 907	14 532
- Byggnader och mark		91 985	94 291
Aktuell skattefordran		0	6 950
Övriga tillgångar	23	18 265	17 411
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	49 413	36 804
Summa tillgångar		11 994 322	11 692 745
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	25	650 316	255 572
Inlåning från allmänheten			
- Inlåning	26	8 669 716	8 822 559
Emitterade värdepapper m m	27	301 969	601 549
Derivat	3	227	0
Aktuell skatteskuld		15 740	0
Övriga skulder	28	74 819	33 305
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	44 550	18 162
Avsättningar			
- Övriga Avsättningar	30	3 266	3 199
Summa skulder och avsättningar		9 760 604	9 734 346
Obeskattade reserver	31	0	0
Eget kapital	<i>sid 17</i>		
Reservfond		1 698 849	1 583 886
Fond för verkligt värde		339 686	252 050
Balanserad vinst eller förlust		0	693
Årets resultat		195 183	121 770
Summa eget kapital		2 233 718	1 958 399
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		11 994 322	11 692 745

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

2022

tkr	Reserv- fond	Balanserat resultat	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2022-01-01	1 448 373	8	230 614	143 005	1 822 000
Årets resultat	0	0	0	121 770	121 770
Årets övrigt totalresultat	0	693	21 436	0	22 129
Årets totalresultat	0	693	21 436	121 770	143 899
Vinstdisposition	135 513	-8	0	-135 505	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	0	-7 500	-7 500
Utgående eget kapital 2022-12-31	1 583 886	693	252 050	121 770	1 958 399

2023

tkr	Reserv- fond	Balanserat resultat	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2023-01-01	1 583 886	693	252 050	121 770	1 958 399
Årets resultat	0	0	0	195 183	195 183
Årets övrigt totalresultat	0	0	87 636	0	87 636
Årets totalresultat	0	0	87 636	195 183	282 819
Vinstdisposition	114 963	-693	0	-114 270	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	0	-7 500	-7 500
Utgående eget kapital 2023-12-31	1 698 849	0	339 686	195 183	2 233 718

KASSAFLÖDESANALYS

1 januari - 31 december	2023-12-31	2022-12-31
<i>tkr</i>		
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat (+)	253 542	141 594
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring av upplupet anskaffningsvärde under perioden, netto (+/-)	-6 622	-64 777
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)	-5 693	41 116
Av-/nedskrivningar (+)	6 930	5 981
Kreditförluster (+)	14 184	7 676
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)	282	767
Betald inkomstskatt (-)	-47 754	-17 378
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	214 869	114 979
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (-/+)	-262 861	-317 294
Ökning/minskning av värdepapper (-/+)	-92 397	29 859
Ökning/minskning av inlåning från allmänheten (+/-)	-152 843	408 133
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)	391 900	50 000
Förändring av övriga tillgångar (+/-)	126 857	-13 213
Förändring av övriga skulder (+/-)	83 866	1 771
Kassaflöde från den löpande verksamheten	309 391	274 235
Investeringsverksamheten		
Avyttring/inlösen av finansiella tillgångar (+)	266	2 096
Investering i finansiella tillgångar (-)	-17 853	-115 729
Lämnad koncernbidrag/aktieägartillskott (-)	-17 500	0
Avyttring av materiella tillgångar (+)	0	322
Förvärv av materiella tillgångar (-)	-5 999	-28 536
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-41 086	-141 847
Finansieringsverksamheten		
Emission av räntebärande värdepapper (+)	-299 580	1 307
Utbetalt anslag (-)	-7 500	-7 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-307 080	-6 193
Årets kassaflöde	-38 775	126 195
Likvida medel vid årets början	762 680	636 485
Likvida medel vid årets slut	723 905	762 680

<i>tkr</i>	2023-12-31	2022-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa	951	1 056
Utlåning till kreditinstitut	731 369	767 195
Summa enligt balansräkningen	732 320	768 251
Skulder till kreditinstitut som är omedelbart uppsägningsbara	8 415	5 571
Summa enligt kassaflödesanalysen	723 905	762 680

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten	2023	2022
<i>tkr</i>		
Erhållen ränta	472 631	222 010
Erlagd ränta	185 653	36 660
Erhållen utdelning	35 239	40 304

1 UPPGIFTER OM SPARBANKEN

Årsredovisningen avges per 31 december 2023 och avser Sparbanken Västra Mälardalen, org nr 578500-7120, som är en sparbank med säte i Köping. För kontorsförteckning hänvisas till sid 70.

2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) inklusive ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2. Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s k lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS.

Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 23 februari 2024. Resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 22 mars 2024.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Koncernförhållanden

Sparbanken är moderföretag i en koncern där det helägda dotterbolagen Tillsammans för Västra Mälardalen AB, 556850-3402, säte Köping samt SB Fastigheter i Kungsör AB, 559378-3250, säte Köping, ingår.

Med hänvisning till RFR1 och lätttnadsreglerna i ÅRKL 7 kap 6a § upprättas ingen koncernredovisning.

Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 37) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att Sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att tillämpas i förtid. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

Nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i intresseföretag. Som intäkt redovisas samtliga erhållna utdelningar. En erhållen utdelning är dock en möjlig indikation på ett behov av nedskrivningsprövning.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakursen vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindingstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas netto redovisade värde i steg 3 och på bruttoredo visat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2 (för beskrivning av steg 1-3, se avsnitt nedan om nedskrivningar).

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive inbetald ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen
- Betald och upplupen ränta på derivat som är säkringsinstrument och säkringsredovisning tillämpas. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställts. Här ingår även utdelning från intresseföretag samt även värdet på erhållna teckningsrätter i samband med nyemission. I denna post redovisas även koncernbidrag som är att jämställa med utdelning.

Provisions- och avgiftsintäkter

Provisions- och avgiftsintäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av varan eller tjänsten är överförd till kunden. Intäkterna återspeglar vanligtvis den ersättning som förväntas som utbyte för dessa varor eller tjänster. När ersättningen inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt eller återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer att ske. Den totala ersättningen fördelas för varje prestationsåtagande och beror på om prestationsåtagandena är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa ersättningar hör främst utlånings- och inlåningsprovisioner. Utlåningsprovisioner avser de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank, avgifter för utställda kreditfaciliteter och andra typer av lånelöfte. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande brutto dvs utan hänsyn tagen till avräkning för kreditförlust. Även avgifter som tas ut för ställande av finansiella garantier redovisas som intäkt i takt med att tjänsterna tillhandahålls löpande. Tjänsterna utförs till lika stora delar över tid.

Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa ersättningar hör främst ersättningar för betalningsförmedling samt olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsboks slut. Dessa provisioner och avgifter är relaterad till tjänster som utförs vid ett specifikt tillfälle och redovisas därför som omedelbart som intäkt i samband med att tjänsten utförs.

Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som värderas verkligt värde via övrigt totalresultat.
- Förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument.
- Återföring av förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument.
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde
- Valutakursförändringar

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter, sociala avgifter samt utbildningskostnader. Här redovisas också lokalkostnader, IT-kostnader, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt operativa förluster.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver, samt lämnade och erhållna koncernbidrag.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Sparbanken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen förutom eventuell reserv för förväntade kreditförluster.

Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller Sparbanken förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Ett byte mellan Sparbanken och en befintlig långivare eller mellan bolaget och en befintlig låntagare av skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden respektive tillgången och redovisning av ett nytt finansiellt instrument. För de fall när en modifiering görs av de avtalsenliga kassaflödena och detta görs som en direkt konsekvens av en reform av en referensränta och de nya avtalsvillkoren är ekonomiskt likvärdiga med de ursprungliga, så kommer någon bortbokning inte att göras och den ursprungliga effektivräntan kommer att justeras för att reflektera de nya kassaflödena.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren. En avsättning för lämnat lånelöfte görs om löftet är oåterkallerbart och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller när utlåningsräntan inte täcker Sparbankens upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både (i) företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar, och (ii) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Samtliga derivat värderas initialt och löpande till verkligt värde i balansräkningen. Om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeförändringarna över resultaträkningen och derivaten kategoriseras som värderade till verkligt värde via resultaträkningen, även i de fall när de ekonomiskt säkrar risk men där säkringsredovisning inte tillämpas. Om säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på sätt som beskrivs nedan i avsnittet Derivat och säkringsredovisning.

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar utgår från en bedömning av bankens affärsmodell samt de kassaflöden som investeringen ger upphov till. Om Sparbanken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av bankens verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde är skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Försäljningar kan undantagsvis förekomma t.ex. till följd av störningar på kapital- och penningmarknad eller i nära anslutning till instrumentets förfallotidpunkt. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar i denna värderingskategori är föremål för reservering för förväntade kreditförluster.

Följande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde på grund av att tillgångarna innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

I kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas skuldinstrument vars mål är att realisera kassaflöden både genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden och genom att sälja instrumenten. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas i denna kategori är också att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Orealiserade vinster och förluster redovisas som en förändring i verkligt värde reserven i eget kapital. I samband med bortbokning i samband med en försäljning av tillgången, omklassificeras reserven till resultaträkningen (skuldinstrument) eller som en omföring inom eget kapital (eget kapitalinstrument).

Följande finansiella tillgångar värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat på grund av att de finansiella tillgångarna innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja tillgångarna samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Belåningsbara statsskuldförbindelser mm
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper
- Aktier- och andelar

Sparbanken har klassificerat sina långsiktiga strategiska investeringar i noterade och onoterade aktier (egetkapitalinstrument) till att oåterkalleligt vara redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Skälet till denna klassificering är att till följd av investeringarnas långsiktiga natur, så utgör orealiserade värdeförändringar inte ett relevant mått på hur sparbankens rörelse gått under året. Det är först när resultatet realiserats som den påverkar verksamheten genom att likvida medel frigörs, varför det sparbanken bedömt att detta är en mer relevant tidpunkt att redovisa värdeförändringarna vid. Denna värderingsprincip innebär att orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat. I samband med försäljning och bortbokning av aktier så redovisas det tidigare orealiserade resultatet som en omföring mellan fond för verkligt värde till balanserat resultat. Utdelning redovisas som en intäkt när stämman tagit beslut om utdelning.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som obligatoriskt måste värderas till verkligt värde via resultaträkningen och dels sådana finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s.k. Fair Value Option). Obligatorisk värdering till verkligt värde skall ske om de finansiella tillgångarna inte uppfyller kassaflödeskriterierna enligt IFRS 9.4.1.2.b. Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. För finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Sparbanken har klassificerat sina investeringar i kapitalförsäkringar samt strukturerade produkter som verkligt värde via resultatet, detta då dessa inte genererar något kassaflöde under löptiden vilket framkom vid genomförandet av SPPI-test på investeringarna.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella skulder som utgör innehav för handelsändamål, dels finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori (Fair Value Option). I den förstnämnda delkategorin ingår Sparbankens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen med undantag av värdeförändringar som beror på förändringar i egen kreditrisk för finansiella skulder värderade enligt den s.k. "fair value option" vilken värdeförändring skall redovisas i övrigt totalresultat.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

Finansiella garantier

Sparbankens utställda finansiella garantier innebär att Sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som Sparbanken erhållit i ersättning för den utställda garantin. Uställda finansiella garantier omfattas av Sparbankens beräkningar och redovisning av förväntade kreditförluster. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av det belopp som beräknats som förväntad kreditförlust och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar. Sparbanken har ställt ut två typer av finansiella garantier;

Bankgarantier

I dessa avtal tar banken på sig en ansvarighet för att fullfölja kundens betalningsåtagande mot en tredje part, om kunden inte fullgör detta åtagande själv. Banken tar ut en avgift direkt av kunden i samband med utställandet av garantin.

Uställda garantier vid förmedling av lån

I samband med förmedling av krediter, tar Sparbanken i vissa fall på sig en ansvarighet för konstaterade kreditförluster i de lån som Sparbanken förmedlat. Sparbanken reserverar för förväntade kreditförluster för dessa exponeringar i enlighet med de principer som banken i övrigt tillämpar. Banken redovisar intäkterna för förmedlingen av krediter i linje med sina principer för intäktsredovisning. Intäkterna från låneförmedlingen redovisas brutto som provisionsintäkt separat från förändringar i förlustreserver för förväntade kreditförluster.

Lånelöften

Med lånelöften avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från Sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t.ex. ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både Sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av Sparbanken lämnade lånelöften gäller att (a) det inte kan regleras netto, (b) Sparbanken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (c) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar Sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade låneåtagandet. Uställda låneåtaganden omfattas också av principerna om nedskrivningar (se avsnittet Kreditförluster och nedskrivningar av finansiella instrument nedan).

Derivat och säkringsredovisning

Sparbanken har valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisningsreglerna i IAS 39.

Derivat redovisas initialt till verkligt värde per datumet som kontraktet ingås. Efterföljande redovisning sker till verkligt värde via resultaträkningen. Derivat som har ett positivt värde redovisas som tillgångar och derivat som har negativt värde som skulder.

Sparbankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakursexponeringar som Sparbanken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att

effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

Sparbanken tillämpar säkringsredovisning för de ekonomiska säkringsrelationer där resultateffekten enligt Sparbankens uppfattning skulle bli alltför missvisande om säkringsredovisning inte tillämpas. För andra ekonomiska säkringar där resultatkonsekvensen av att inte tillämpa säkringsredovisning bedöms som mer begränsad tillämpas inte säkringsredovisning mot bakgrund av det administrativa merarbete som säkringsredovisning innebär.

Sparbankens säkringsinstrument vid säkringsredovisning utgörs främst av ränteswappar och räntetak. De poster som säkras och där säkringsredovisning tillämpas är:

1. ett belopp av fastförräntad utlåning (portföljsäkring)
 2. ett belopp av utlåning med räntetak (portföljsäkring)
- Den säkrade risken i de ovanstående posterna är:
- a) risken för förändring i verkligt värde på grund av förändringar i swappräntan (1)
 - b) risken för förändring i verkligt värde av att räntan överstiger kundens lånetak (2)

Säkring av verkligt värde (portfölj)

Sparbanken tillämpar EU:s carve out version av IAS 39. När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde redovisas derivatet till verkligt värde i balansräkningen och den säkrade tillgången/skulden redovisas också den till verkligt värde avseende den säkrade risken. Risken för förändringar i verkligt värde i Sparbankens redovisning härrör från utlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten i resultaträkningen under posten Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde. Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas bland Nettoresultat av finansiella transaktioner och räntekuponger (såväl upplupen som betald) bland ränteintäkterna.

För säkringsrelationen tillämpas säkring till verkligt värde. Den portföljmetod som tillämpas innebär att lånefordringarna fördelas ut i olika tidsspann utifrån förväntade ränteomförhandlingstidpunkter. I varje tidsspann har Sparbanken utsett det belopp som utifrån Sparbankens riskhanteringsstrategi är lämpligt att säkra och de anskaffade säkringsinstrumenten fördelas ut i dessa tidsspann. Månatligen utförs en effektivitetstest av säkringsrelationerna genom en jämförelse av förändringen i verkligt värde på säkringsinstrumentet med förändringen i verkligt värde på det säkrade beloppet med avseende på den säkrade risken i varje tidsspann. Om effektiviteten har varit inom 80-125 % redovisas en justering av värdet på det säkrade beloppet med den beräknade förändringen i verkligt värde på en separat rad i balansräkningen (Förändring i verkligt värde på räntesäkrad post i portföljsäkring). Till den del som säkringen inte varit effektiv redovisas detta i resultaträkningen. Om säkringsrelationen avbryts och den säkrade posten fortfarande finns i balansräkningen så påbörjas en periodisering enligt en rätlinjig metod på tidigare bokförda värdejusteringar.

Avbrott av säkringsredovisning

Om säkringsredovisning avbryts men den säkrade posten finns kvar i balansräkningen, periodiseras den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten fram till den säkrade postens förväntade förfallotidpunkt. Om säkringsredovisningen avbryts och den säkrade posten inte längre redovisas i balansräkningen resultatförs den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten omedelbart.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För ekonomisk säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens terminskurser och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurser. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av sparbankens finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar banken fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Banken kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument: räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat). De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändringar i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

OTC-Derivat

Värderingsteknikerna för OTC-derivat utgörs av analys av diskonterade kassaflöden samt etablerade optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser används när sådana finns tillgängliga. I de fall som observerbara marknadspriser inte finns tillgängliga använder banken ej observerbara modellparametrar. Banken kalibrerar modellernas parametrar löpande efter jämförelser mellan modellernas värde och utfallet av faktiska transaktioner på marknaden.

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till ett uppskattat verkligt värde. Värdering sker med hjälp av en värderingsmodell som utifrån innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas. Skälet till att de inte kan värderas till verkligt värde på ett tillförlitligt sätt är att det enligt bankledningen råder alltför stor osäkerhet i de framtida kassaflödena. Det redovisade värdet på onoterade aktier vars verkliga värden inte kunnat fastställas på ett tillförlitligt sätt uppgår till 124 181 tkr.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Redovisningsprinciperna innebär att förväntade kreditförluster redovisas för utlåning till allmänheten och övriga poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt finansiella tillgångar som är skuldinstrument till verkligt värde via övrigt totalresultat. Vidare redovisas även förlustreserveringar på off-balance exponeringarna lämnade låneåtagande (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. För finansiella tillgångar som är egetkapitalinstrument och värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas emellertid inte några nedskrivningar. Vid den initiala redovisningen redovisas en förlustreserv baserat på vad som statistiskt kan förväntas för de kommande 12 månaderna (steg 1). För det fall det uppstått en betydande ökning av kreditrisk, beräknas istället förlustreserven för hela den återstående förväntade löptiden (steg 2 eller om exponeringen betraktas som kreditförsämrade – steg 3).

Reserven för kreditförluster värderas enligt en modell för förväntade kreditförluster och speglar ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad möjliga utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning. Kreditförlustreserveringarna värderas utifrån om det inträffat en betydande ökning av kreditrisken jämfört med första redovisningstillfället för ett instrument.

- Steg 1 omfattar finansiella instrument där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället och de motparter som omfattas av Sparbankens policy för låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas dock endast på värdepapper).
- Steg 2 omfattar finansiella instrument där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker.
- Steg 3 omfattar finansiella instrument för vilka objektiva belägg har identifierats för att fordran är osäker.

För finansiella instrument som hänförs till steg 1 motsvarar reserveringen den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader och för finansiella instrument i steg 2 där en betydande ökning av kreditrisken har identifierats samt osäkra fordringar i steg 3 motsvarar reserveringen de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid representerar förluster från alla fallissemangshändelser som är möjliga under det finansiella instrumentets återstående löptid. För en närmare beskrivning metoderna för beräkning av förlustreserver, se nedan.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda låneåtaganden

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrade). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrument nivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponerings risk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för klassificering av kreditrisk. Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade (osäkra) lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrade utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b) Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- c) Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- d) Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrade inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkttyp. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbelagd eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna. När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade betendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Modificeringar

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga öknings i kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modificeringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken och alla kvalitativa och kvantitativa indikatorer kommer att fortsätta bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster och avser skillnaden i nuvärdet av de avtalsenliga kassaflödena diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov, inklusive bedömningen av väsentliga öknings i kreditrisk. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en köpt eller utgiven osäker fordran och stannar i steg 3 till dess lånet är återbetalt eller avskrivet.

Redovisning av förväntade kreditförluster – räntebärande värdepapper

Sparbanken redovisar också förlustreserver på de räntebärande värdepapper som redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Bankens grundläggande metodik för beräkning av förlustreserver för räntebärande värdepapper är den samma som för utlåning till allmänheten. Källorna till information om de använda parametrarna PD, LGD och EAD skiljer sig dock åt. När det gäller PD, så härleds utifrån den externa rating som värdepapperna har och den externt tillgängliga information från ratinginstituten Moody's och Standard and Poor's som finns om risk för fallissemang som denna rating är förknippad med. LGD-faktorn bestäms av om värdepapper är säkerställt, annan förmånsrätt samt typ av motpart. Eftersom tillgänglig statistik på fallissemang och förluster vid fallissemang hos den typ av motparter i vars värdepapper som sparbanken gjort investeringar i är högst begränsad, bestäms LGD-faktorn utifrån en expertbedömning med en kombination av uppgifter från Swedbank och ratinginstituten Moody's. Vid den initiala redovisningen, redovisas den statistiskt förväntad förlusten över de kommande 12 månaderna (steg 1). En betydande ökning av kreditrisk sedermera anses ha ägt rum när det skett en försämring av den externa ratingen samt 30 dagars försenad betalning av kapitalbelopp eller ränta, och kreditförluster redovisas då för den återstående löptiden (steg 2). Om den externa ratingen i ett senare skede har förbättrats tillräckligt mycket så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med ratingen vid initial redovisning, kommer värdepappret att återföras till steg 1. Sparbanken bedömer att finansiella tillgångar på instrument med motparter som är stater och finansiella institut och som har låg kreditrisk på rapporteringsdagen (med investment grade rating eller bättre) inte anses ha varit utsatta för en väsentligt ökad kreditrisk. Sparbanken använder samma kriterier för att bedöma att om ett räntebärande värdepapper är kreditförsäkrat som man tillämpar för utlåning till allmänheten.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till kreditinstitut

Även Sparbankens utlåning till kreditinstitut är inom tillämpningsområdet för redovisning av förväntade kreditförluster. Eftersom all utlåning till kreditinstitut är återbetalningsbar på anfordran och utlåning bara sker till svenska kreditinstitut med god rating, så uppgår de förväntade kreditförlusterna till endast obetydliga belopp och Sparbanken väljer därför att inte redovisa några förväntade kreditförluster.

Presentation av kreditförluster i balansräkningen

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde presenteras reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal redovisas de reserveringarna som en skuld inom raden Övriga skulder och avsättningar. I de fall ett finansiellt instrument består av två komponenter, ett lån och ett låneåtagande, såsom en revolverande checkräkningskredit, redovisar sparbanken reserven för kreditförluster separat för lånet och låneåtagandet. En bortskrivning minskar det redovisade bruttovärdet för den finansiella tillgången. I resultaträkningen presenteras kreditförluster och bortskrivningar som kreditförluster. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster och representerar beloppet före ianspråktagandet av tidigare gjord reservering. Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster.

Redovisning i resultat- och balansräkning

Förlustreserverna redovisas på följande sätt i balansräkningen;

- För tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde; som nedskrivningar av tillgångarnas redovisade värde.
- För låneåtaganden och utställda finansiella garantier; på balansraden Avsättningar.

Förändringar i förlustreserver redovisas i resultaträkningen på raden Kreditförluster netto.

Bortskrivning av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som kreditförsämrade skrivs bort från balansräkningen när banken inte har några rimliga förväntningar på att återvinna en fordran i sin helhet eller en del av den. Banken har inte någon rimlig förväntan på att återvinna fordran och anser förlusten vara konstaterad när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, skuldsanering fastställts, ackordsförslag antagits, fordran eftergivits på annat sätt eller när Kronofogdemyndighet eller bankens ombud (inkassoföretag) redovisar att utmättningsbara tillgångar saknas.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden kreditförluster netto.

lanspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet om den övertagna egendomen inte är ett finansiellt instrument. lanspråktagen pant som är finansiellt instrument värderas och redovisas i enlighet med bankens principer för värderingar av finansiella instrument. Det är dock ej tillåtet att redovisa finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde då det av Finansinspektionen inte anses förenligt med lagen om bank- och finansieringsrörelsens krav.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som Sparbanken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftskostnader under övriga rörelsekostnader.

Materiella tillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Leasade tillgångar

Sparbanken tillämpar i enlighet med undantaget i RFR 2 inte IFRS 16 för redovisning av leasingavtal. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasingkulder i balansräkning. De avtal där Sparbanken är leasegivare redovisas som operationella leasingavtal.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;

- byggnader, rörelsefastigheter	se nedan
- maskiner och andra tekniska anläggningar	5 - 12 år
- inventarier, verktyg och installationer	5 - 10 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. Den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler är emellertid försumbar. Sparbanken har därför valt att tillämpa avskrivning av fastigheten på 50 år, vilket överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivningar av materiella tillgångar

Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för Sparbankens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Ersättningar till anställda

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd plan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka Sparbanken betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för Sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare.

Detta innebär att Sparbanken kan komma att ha en rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter för tidigare intjänade pensioner. Sparbanken tillämpar inte reglerna i IAS 19 för redovisning av pensionsåtagande, utan förenklingsregeln i RFR2. Detta innebär att Sparbanken redovisar sina pensionsplaner som avgiftsbestämda innebärande att kostnaden redovisas till det belopp som aktuell premie belöper med. I förekommande fall redovisas upplupen premie om avisering inte erhållits för innevarande. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

Sparbanken har utöver de kollektivavtalade tjänstepensionerna också i särskilda avtal utfäst till vissa anställda att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och om en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger.

Även dessa pensionsplaner är tryggade via försäkringsavtal.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om Sparbanken är bevisligen förpliktad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandelsbetalningar när Sparbanken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Eventualförpliktelser

Uppllysningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

3 FINANSIELLA RISKER

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicyer och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar Sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad på extern part. Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställt plan eller oftare när behov uppstår. Riskkontrollfunktionens uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisik avses risken att Sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som Sparbanken tar på sig när Sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som Sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditdelegationernas beslut hålls tillgängliga för styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i Sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör Sparbankens största riskexponering är Sparbankens kreditförluster jämförelsevis små i förhållande till utestående kreditvolym.

Den avgörande bedömningsgrunden för Sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist i huvudsak är geografiskt hänförliga till Sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av Sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i Sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och till motparter i enlighet med den av styrelsen fastställda finanspolicyen.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk och 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang.

Fördelning klassificering	Sannolikhet för fallissemang (%)	
Låg risk	21-13	<0,42
Normal risk	9-12	0,42-1,7
Förhöjd risk	6-8	1,7-4,8
Hög risk	0-5	>4,80
Fallerade	Fallerade	100

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Sparbankens metod för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster baserar sig på data och annan information som skapats inom ramen för Sparbankens metoder för hantering och övervakning av kreditrisk. I sin kreditgivning använder sig Sparbanken av två huvudsakliga system för att bedöma återbetalningsförmåga beroende på om låntagaren är en privatperson eller företag. I båda fallen leder det till att krediten hänförs till en viss riskklass (RFF) som är sammankopplad med en förväntad risk för fallissemang. Sparbanken baserar sin indelning i stadierna 1-3 vid beräkningen av förväntade kreditförluster i hög utsträckning på förflyttningar mellan dessa riskklasser. Vidare finns mer kvalitativa bedömningar med i denna indelning som görs i det interna forum som träffas en gång per månad för att fånga andra indikationer som tyder på eventuell förändrad återbetalningsförmåga. Sparbanken använder den s.k. schablonmetoden för beräkning av kapitalkrav för kreditrisk. Sparbanken har trots detta tillgång till historisk data avseende risk för fallissemang (PD), förlust givet fallissemang (LGD) och exponering vid fallissemang (EAD) som används vid beräkningarna av förväntade kreditförluster i redovisningen. När det gäller de antaganden som tillämpas av Sparbanken om olika makroparametrars utveckling i framtiden utgör dessa inte någon del av Sparbankens hantering av kreditrisk utan tillämpas endast i redovisningen.

Kreditkvalitet

Sparbanken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i banken. Ett riskklassificeringsverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Riskklassificeringsverktyget tar hänsyn till företagets nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet.

För privata engagemang används ett scoringssystem anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privatpersoner. Både internt samt externt beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringssystemet för både privat och företag används även av Swedbank samt andra fristående sparbanker.

Kvaliteten på Sparbankens kreditengagemang bedöms som god.

Koncentrationsrisker

Då Sparbanken verkar inom ett geografiskt begränsat område är Sparbankens utlåningsportfölj inte oändligt granulerad. Detta innebär att det i utlåningsportföljen uppstår vissa koncentrationsrisker. Sparbanken har beaktat dessa risker vid upprättandet av den Interna Kapital- och Likviditetsutvärderingen (IKLU).

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar 2023-12-31

Tkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Steg 3 (köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					
Låg risk	951	0	0	0	951
Totalt redovisat värde	951	0	0	0	951
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm					
- AAA-AA	216 296	0	0	0	216 296
Totalt redovisat värde	216 296	0	0	0	216 296
Utlåning till kreditinstitut					
Låg risk	732 312	0	0	0	732 312
Totalt redovisat värde	732 312	0	0	0	732 312
Utlåning till allmänheten					
Låg risk (riskklass 13-21)	5 080 532	42 319	969	0	5 123 820
Normal risk (riskklass 9-12)	2 617 115	117 599	781	0	2 735 495
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	681 065	477 033	3 002	0	1 161 100
Hög risk (riskklass 0-5)	16 303	148 071	24 151	0	188 525
Fallerade	0	0	49 349	0	49 349
Förlustreservering	-11 734	-19 677	-20 601	0	-52 010
Totalt redovisat värde	8 383 280	765 345	57 653	0	9 206 278
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
- AAA-AA	353 138	0	0	0	353 138
- A	60 456	0	0	0	60 456
- BBB-BB	126 533	3 694	0	0	130 227
- Utan rating	103 415	4 994	0	0	108 409
Totalt redovisat värde	643 542	8 688	0	0	652 230
Totalt förlustreservering	-11 734	-19 677	-20 601	0	-52 010
Totalt, redovisat värde	9 976 381	774 033	57 653	0	10 808 067

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar 2022-12-31

Tkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Steg 3 (köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					
Låg risk	1 056	0	0	0	1 056
Totalt redovisat värde	1 056	0	0	0	1 056
Utlåning till kreditinstitut					
Låg risk	768 071	0	0	0	768 071
Totalt redovisat värde	768 071	0	0	0	768 071
Utlåning till allmänheten					
Låg risk (riskklass 13-21)	5 487 082	32 544	1 013	0	5 520 639
Normal risk (riskklass 9-12)	2 054 785	73 621	621	0	2 129 027
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	675 077	688 354	2 880	0	1 366 311
Hög risk (riskklass 0-5)	36 128	55 779	2 754	0	94 661
Fallerade	0	0	16 781	0	16 781
Förlustreservering	-7 721	-15 305	-14 721	0	-37 747
Totalt redovisat värde	8 245 350	834 993	9 330	0	9 089 673
Totalt förlustreservering	-7 721	-15 305	-14 721	0	-37 747
Totalt, redovisat värde	9 014 477	834 993	9 330	0	9 858 800

Utöver vad som framgår i tabellen ovan så har Sparbanken förmedlat lån om totalt 2 794 985 tkr (2 851 947 tkr) till andra banker. För dessa förmedlade lån har Sparbanken en ansvarighet för konstaterade kreditförluster som maximalt uppgår till årets intjänade förmedlingsprovision. Dessa provisioner uppgick 2023 till 12 760 tkr (16 410 tkr). Den totala förlustreserveringen för de förmedlade lånen uppgår till 904 tkr.

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlustreservering enligt IFRS 9

Kreditriskexponering, brutto och netto 2023	Total kreditrisk- exponering (före nedskrivning)		Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag säkerheter
	Nedskrivning	Nedskrivning			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	951	0	951	0	951
Utlåning till kreditinstitut	732 312	0	732 312	0	732 312
Utlåning till allmänheten					
Krediter ¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	8 034	228	7 806	7 806	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	4 199 745	4 834	4 194 911	4 086 269	108 642
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	1 339 252	3 454	1 335 798	1 311 004	24 794
Pantbrev i jordbruksfastigheter	1 418 929	6 675	1 412 254	1 401 227	11 027
Pantbrev i andra näringsfastigheter	1 395 843	11 541	1 384 302	1 384 302	0
Företagsinteckning	267 615	4 311	263 304	260 408	2 896
Övriga ⁵	628 870	20 967	607 903	162 467	445 436
varav: kreditinstitut	0	0	0	0	0
Summa	9 258 288	52 010	9 206 278	8 613 483	592 795
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	183 073	0	183 073	0	183 073
- AA	33 223	0	33 223	0	33 223
Andra emittenter					
- AAA	353 138	0	353 138	0	353 138
- AA	0	0	0	0	0
- A	60 456	0	60 456	0	60 456
- BBB eller lägre	130 227	0	130 227	0	130 227
- utan rating	108 409	0	108 409	0	108 409
Summa	868 526	0	868 526	0	868 526
Åtaganden					
Utställda lånelöften	292 737	0	292 737	0	292 737
Utställda finansiella garantier	0	0	0	0	0
Åtaganden	445 940	0	445 940	0	445 940
Summa	738 677	0	738 677	0	738 677
Total kreditriskexponering	11 598 754	52 010	11 546 744	8 613 483	2 933 261

Kreditriskexponering, brutto och netto 2022	Total kreditrisk- exponering (före nedskrivning)		Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag säkerheter
	Nedskrivning	Nedskrivning			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	1 056	0	1 056	0	1 056
Utlåning till kreditinstitut	768 071	0	768 071	0	768 071
Utlåning till allmänheten					
Krediter ¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	10 315	75	10 240	10 240	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	4 239 087	2 751	4 236 336	4 103 694	132 642
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	1 351 037	6 270	1 344 767	1 327 593	17 174
Pantbrev i jordbruksfastigheter	1 378 993	3 686	1 375 307	1 366 509	8 798
Pantbrev i andra näringsfastigheter	1 290 962	3 047	1 287 915	1 277 115	10 800
Företagsinteckning	170 380	2 838	167 542	162 888	4 654
Övriga ⁵	686 646	19 080	667 566	0	667 566
varav: kreditinstitut	0	0	0	0	0
Summa	9 127 420	37 747	9 089 671	8 248 039	841 634
Åtaganden					
Utställda lånelöften	412 389	35	412 354	0	412 354
Utställda finansiella garantier	136 785	1 285	135 500	0	135 500
Ej utnyttjade krediter i räkning	484 884	1 587	483 297	0	483 297
Summa	1 034 058	2 907	1 031 151	0	1 031 151
Total kreditriskexponering	10 930 605	40 654	10 889 951	8 248 039	2 641 912

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Maximal exponering för kreditrisk för finansiella tillgångar som inte är föremål för förlustreservering

Kreditriskexponering 2023-12-31 <i>tkr</i>	Kreditriskexponering	Värde av säkerheter	Kreditriskexponering med hänsyn till säkerheter
Belåningsbara statsskuldssförbindelser			
- AAA ¹	0	0	0
- AA	0	0	0
Summa	0	0	0
Obligationer och andra räntebärande			
- AAA	0	0	0
- AA	9 125	0	9 125
- A	97 974	0	97 974
- BBB eller lägre	0	0	0
- utan rating	0	0	0
Summa	107 099	0	107 099
Derivat	64 544	0	64 544
Total kreditriskexponering	171 643	0	171 643

¹ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kreditriskexponering 2022-12-31 <i>tkr</i>	Kreditriskexponering	Värde av säkerheter	Kreditriskexponering med hänsyn till säkerheter
Belåningsbara statsskuldssförbindelser			
- AAA ¹	156 538	0	156 538
- AA	71 147	0	71 147
Summa	227 685	0	227 685
Obligationer och andra räntebärande			
- AAA	333 565	0	333 565
- AA	9 899	0	9 899
- A	153 076	0	153 076
- BBB eller lägre	74 983	0	74 983
- utan rating	65 755	0	65 755
Summa	637 278	0	637 278
Derivat	129 433	0	129 433
Total kreditriskexponering	994 396	0	994 396

¹ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kvittningsavtal och liknande avtal

Sparbanken ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master nettingavtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i balansräkningen. Detta beror på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller Sparbanken inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motparten eller Sparbankens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Upplysningarna i tabellen nedan visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramtaval om netting eller ett liknande avtal.

2023

Tkr	Brutto- belopp	Kvittning i balans- räkningen	Netto- belopp i balans- räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	1 942	0	1 942
Derivat för verkligt värde säkring	62 601	0	62 601
Summa	64 544	0	64 544
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	0	0	0
Summa	0	0	0

2022

Tkr	Brutto- belopp	Kvittning i balans- räkningen	Netto- belopp i balans- räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	2 781	0	2 781
Derivat för verkligt värde säkring	126 651	0	126 651
Summa	129 433	0	129 433
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	0	0	0
Summa	0	0	0

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att Sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar framförallt görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbanken ska ha en likviditetsreserv bestående av obligationer utgivna av svenska staten eller svensk kommun, utlåning till kreditinstitut, säkerställda bostadsobligationer belåningsbara i Riksbanken och andra likvida placeringar. Denna likviditetsreserv inklusive andra likviditetsskapande åtgärder ska minst uppgå till 15% av Sparbankens inlåning från allmänheten.

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser Sparbankens likviditetssituation.

Likviditetsflöden 2023

	Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid							Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanken	0	0	0	0	0	951	951	
Belåningsbara statsskuldssambindelser	0	1 867	5 848	229 095	0	0	236 811	
Utlåning till kreditinstitut	732 312	0	0	0	0	0	732 312	
Utlåning till allmänheten	0	330 747	1 461 344	4 005 880	6 619 436	0	12 417 406	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	161 150	113 219	597 486	0	0	871 855	
Derivat	0	15 886	41 303	77 835	6 183	0	141 207	
Övriga tillgångar	339	0	0	0	0	221 235	221 574	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	15 944	1 559	0	0	0	17 503	
Summa tillgångar	732 651	525 594	1 623 273	4 910 296	6 625 619	222 186	14 639 619	
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	8 416	0	0	0	0	0	8 416	
Inlåning fr allmänheten	7 343 194	695 235	621 897	30 913	0	0	8 691 239	
Derivat	0	0	0	0	0	0	0	
Emitterade värdepapper	0	3 408	306 816	0	0	0	310 224	
Övriga skulder	0	90 559	0	0	0	0	90 559	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	19 912	2 076	3 102	0	0	25 090	
Summa skulder	7 351 610	809 114	930 789	34 015	0	0	9 125 528	
Oredovisade lånelöften	0	111 029	181 708	0	0	0	292 737	
Outnyttjad del av beviljade krediter	445 940	0	0	0	0	0	445 940	
Total skillnad	-7 064 899	-394 549	510 776	4 876 281	6 625 619	222 186	4 775 414	

	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanken	0	0	0	0	0	1 056	1 056
Belåningsbara statsskuldförbindelser	0	921	33 750	212 309	0	0	246 981
Utlåning till kreditinstitut	768 071	0	0	0	0	0	768 071
Utlåning till allmänheten	0	359 680	1 435 335	3 889 649	6 213 665	0	11 898 328
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	54 722	60 768	560 401	20 000	0	695 891
Övriga tillgångar	229	623	6 950	0	0	281 538	289 340
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	17 396	1 571	0	0	0	18 967
Summa tillgångar	768 300	433 342	1 538 374	4 662 359	6 233 665	282 594	13 918 634
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	55 572	665	4 971	206 650	0	0	267 858
Inlåning fr allmänheten	7 959 263	364 826	483 154	26 525	0	0	8 833 768
Derivat	0	-6 205	-17 432	-32 487	272	0	-55 852
Emitterade värdepapper	0	3 657	609 301	0	0	0	612 958
Övriga skulder	0	33 305	0	0	0	0	33 305
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	10 726	0	3 186	0	0	13 912
Summa skulder	8 014 835	406 974	1 079 994	203 874	272	0	9 705 949
Oredovisade lånelöften	0	215 708	196 681	0	0	0	412 389
Outnyttjad del av beviljade krediter	484 884	0	0	0	0	0	484 884
Total skillnad	-7 731 419	-189 340	261 699	4 458 485	6 233 393	282 594	3 315 412

Sparbankens bedömning är att de förväntade tidpunkterna för återvinning i stort sett överensstämmer med ovanstående tabeller. För poster utan löptid (kassa, övriga tillgångar) bedöms återvinningstidpunkterna inte överstiga ett år.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prISRISKER. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisk, valutarisk och aktiekursrisk (prISRISK). I Sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på Sparbankens fastförräntade tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prISRISK, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av bl a samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prISRISK, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prISRISKEN. Kortare räntebindningstider motverkar prISRISKEN men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med Sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta t ex att räntebindningstiderna på Sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För att säkra sig mot ränterisken i Sparbankens fastförräntade utlåning har Sparbanken ingått ränteswapavtal, dvs avtal enligt vilka Sparbanken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en s k gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för Sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med -1 113 tkr (få -6 765 tkr).

Den momentana resultateffekten vid en ökning av marknadsräntan med 1 procentenhet är 21 408 tkr (20 875 tkr). Ökningen på den momentana effekten beror framförallt på en högre duration i Sparbankens innehav i räntebärande värdepapper. Per 2023-12-31 uppgår Sparbankens marknadsvärde på räntebärande värdepapper till 759 329 tkr (637 278 tkr).

Hantering av Sparbankens ränteexponering är centraliserad, vilket innebär att finanskommittén ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyen får Sparbankens ränterisk uppgå till mellan -1 och +3 år mätt som duration i eget kapital. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt och räntecapar (tak) används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och räntecapen, se vidare i not om redovisningsprinciper. Per den 31 december 2023 var durationen i eget kapital 1,35 år.

Per den 31 december 2023 hade Sparbanken ränteswapar med ett kontraktvärde på 1 987 000 tkr (2 129 000 tkr) och räntetak på 5 000 tkr (15 000 tkr).

Swaparnas verkliga värde netto uppgick den 31 december 2023 till 64 134 tkr (128 998 tkr) och räntetakens marknadsvärde till 156 tkr (428 tkr).

2023

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering

Tillgångar

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	951	951
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	0	144 656	0	0	71 640	0	0	0	216 296
Utlåning till kreditinstitut	732 312	0	0	0	0	0	0	0	732 312
Utlåning till allmänheten	5 295 901	207 426	280 892	715 107	2 059 087	567 504	80 362	0	9 206 278
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	-64 369	0	0	0	0	0	0	0	-64 369
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	76 403	329 796	0	78 658	137 670	136 802	0	0	759 329
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	1 143 525	1 143 525
Summa	6 040 247	681 878	280 892	793 765	2 268 397	704 306	80 362	1 144 476	11 994 322
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	150 316	100 000	0	0	400 000	0	0	0	650 316
Inlåning från allmänheten	7 548 825	477 176	264 315	350 354	28 844	202	0	0	8 669 716
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	0	301 969	0	0	0	0	0	0	301 969
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	138 603	138 603
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	2 233 718	2 233 718
Summa skulder och eget kapital	7 699 141	879 145	264 315	350 354	428 844	202	0	2 372 321	11 994 322
Differens tillgångar och skulder	-1 658 894	-197 267	16 577	443 411	1 839 553	704 104	80 362	-1 227 846	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	690 000	1 297 000	0	0	0	0	0	0	1 987 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	50 000	75 000	50 000	315 000	837 000	510 000	150 000	0	1 987 000
Kumulativ exponering	-1 018 894	5 839	-27 584	100 827	1 103 380	1 297 484	1 227 846	0	

2022

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Ränteexponering

Tillgångar

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	1 056	1 056
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	0	114 717	0	29 438	42 628	40 902	0	0	227 685
Utlåning till kreditinstitut	768 071	0	0	0	0	0	0	0	768 071
Utlåning till allmänheten	5 048 326	138 476	196 365	394 346	2 211 633	973 661	126 865	0	9 089 673
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	-132 072	0	0	0	0	0	0	0	-132 072
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	90 446	233 856	0	48 979	170 987	75 712	17 298	0	637 278
Övriga tillgångar	0	0	6 950	0	0	0	0	1 094 104	1 101 054
Summa	5 774 771	487 049	203 315	472 763	2 425 248	1 090 275	144 163	1 095 160	11 692 745
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	55 572	0	0	0	0	200 000	0	0	255 572
Inlåning från allmänheten	8 065 149	257 011	261 540	213 553	25 061	245	0	0	8 822 559
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	0	601 549	0	0	0	0	0	0	601 549
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	54 666	54 666
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 958 399	1 958 399
Summa skulder och eget kapital	8 120 721	858 560	261 540	213 553	25 061	200 245	0	2 013 065	11 692 745
Differens tillgångar och skulder	-2 345 950	-371 511	-58 225	259 210	2 400 187	890 030	144 163	-917 904	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	630 000	1 499 000	0	0	0	0	0	0	2 129 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	0	75 000	0	187 000	790 000	912 000	165 000	0	2 129 000
Kumulativ exponering	-1 715 950	-663 461	-721 686	-649 476	960 711	938 741	917 904	0	

¹ & ² Nominellt värde

Sparbankens exponering mot referensräntor mm

Stibor är föremål för en revidering med målsättningen att uppfylla de kriterier som ställs upp i den s.k. benchmarkförordningen. Någon reviderad Stibor är dock ännu inte godkänd. Parallellt med detta arbete lanserade Riksbanken den nya riskfria referensräntan Swestr som en alternativ referensränta till Stibor. Swestr är alltså nu en officiell referensränta jämte Stibor dock utan något datum för att avveckla Stibor. Sparbankens bedömning är att 3 M Stibor kommer att fortsätta kvoterats om än inom ramen för en ny regi samt att det inte kommer att bli nödvändigt av regulatoriskt skäl att genomföra motsvarande byte från en tidigare referensränta till en ny riskfri ränta.

Det pågår arbeten i många länder med att reformera de nuvarande referensräntorna (ofta benämnda IBOR). Sparbanken har exponeringar mot referensräntor endast i Stibor.

Sparbanken har direkta exponeringar mot Stibor i

- räntederivat med rörlig ränta som används till att säkra räntebunden utlåning (sammanlagt nominellt värde 1 987 000 tkr)
- investeringar i obligationer med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 399 500 tkr)
- företagsutlåning med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 1 700 106 tkr).
- emitterade värdepapper med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 300 000 tkr)
- Uplåning från kreditinstitut med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 200 000 tkr)

Vidare finns det kundräntor i utlåningstransaktioner som mer indirekt påverkas av eller bygger på Stibor.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. I balansräkningen finns mindre volymer in- och utlåning i utländsk valuta samt valutaterminer. Dessa positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank AB. Den valutarisk som Sparbanken är utsatt för är således begränsad till lagret av resevaluta.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till den aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Sparbanken innehar aktier och andelar dels som ett led i finansförvaltningen och dels som ett strategiskt innehav av aktier i Swedbank AB, Indecap Holding AB m.m.

Aktierna i Swedbank AB och övriga strategiska aktieinnehav värderas som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" vilket innebär att värdeförändringen sker i övrigt totalresultat, medan aktier och andelar i Finansförvaltningen värderas som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen".

Enligt ovanstående definition skulle en generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna påverka Sparbankens resultat före skatt med approximativt 1 388 tkr (1 355 tkr) för året som slutar 31 december 2023 samt påverka eget kapital med 7 544 tkr (6 559 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i Sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bli tillgodose ledningens krav på information om exempelvis Sparbankens riskeexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda Sparbankens och kundernas tillgångar.

Derivat och säkringsredovisning
2023
Derivat

Nominellt belopp/ återstående löptid

tkr	Nominellt belopp/ återstående löptid			Total	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år			
<i>Derivat ej i säkringsredovisning</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	0	15 017	35 663	50 680	1 636	0
Capar	0	1 697	0	1 697	53	0
Summa	0	16 714	35 663	52 377	1 689	0
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	22 986	0	0	22 986	253	227
Summa	22 986	0	0	22 986	253	227
Summa derivat ej i säkringsredovisning	22 986	16 714	35 663	75 363	1 942	227
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar av ränterisk</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	490 000	1 331 983	114 337	1 936 320	62 498	0
Capar	0	3 303	0	3 303	103	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	490 000	1 335 286	114 337	1 939 623	62 601	0
Total summa	512 986	1 352 000	150 000	2 014 986	64 544	227

Derivat och säkringsredovisning
2022
Derivat

Nominellt belopp/ återstående löptid

tkr	Nominellt belopp/ återstående löptid			Total	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år			
<i>Derivat ej i säkringsredovisning</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	0	44 278	0	44 278	2 683	0
Capar	0	2 310	0	2 310	66	0
Summa	0	46 588	0	46 588	2 749	0
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	7	0	0	7	7	0
Summa	7	0	0	7	7	0
Summa derivat ej i säkringsredovisning	7	46 588	0	46 595	2 756	0
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar av ränterisk</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	262 000	1 707 722	115 000	2 084 722	126 315	0
Capar	0	12 689	0	12 689	362	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	262 000	1 720 411	115 000	2 097 411	126 677	0
Total summa	262 007	1 766 999	115 000	2 144 006	129 433	0

Säkring av verkligt värde

Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk uppgår under perioden till -64 369 tkr (-132 072 tkr) och på säkringsinstrument (derivat) till 64 369 tkr (132 072 tkr). Effektiviteten på säkringsredovisningen uppgår således till 100%.

Derivat avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning

Sparbanken använder sig av derivat där säkringsredovisning inte tillämpas antingen därför att säkringsrelationen inte kvalificerar för säkringsredovisning enligt IAS 39 eller för att Sparbanken gjort bedömningen att den volatilitet som uppstår om säkringsredovisning inte tillämpas inte är så stor för att motivera det merarbete som säkringsredovisning medför. Derivatet används för att skydda Sparbanken mot valuta- och ränterisk. Instrumenten omfattar ränteswappar och valutaterminer.

4 RÄNTENETTO

<i>tkr</i>	2023	2022
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	27 266	4 488
Utlåning till allmänheten	374 498	215 748
Räntebärande värdepapper	34 062	9 104
Derivat		
- sÄkringsredovisning	54 574	1 513
- ej sÄkringsredovisning	0	0
Övriga	-1 165	-589
Summa	489 235	230 264
<i>Varav: ränteintÄkt från finansiella tillgÄngar redovisade till upplupet anskaffningsvÄrde</i>	<i>400 599</i>	<i>219 647</i>
<i>verkligt vÄrde via Övrigt totalresultat</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
RÄntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-18 885	-2 959
Inlåning från allmänheten	-151 426	-21 350
<i>varav: kostnad för insÄttningsgaranti</i>	<i>-5 939</i>	<i>-5 813</i>
Emitterande räntebärande värdepapper	-14 048	-9 331
Övriga	-1 295	-1 324
Summa	-185 654	-34 964
<i>Varav: räntekostnad från finansiella tillgÄngar redovisade till upplupet anskaffningsvÄrde</i>	<i>-185 654</i>	<i>-34 964</i>
Summa räntenetto	303 581	195 300

	2023	2022
Räntemarginal (Totala ränteintÄkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	2,20	1,63
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	2,53	1,69

5 ERHÄLLNA UTDELNINGAR

<i>tkr</i>	2023	2022
Aktier och andelar	35 239	40 304
Summa	35 239	40 304

6 PROVISIONSINTÄKTER

<i>tkr</i>	2023	2022
Betalningsförmedlingsprovisioner	9 089	9 931
Utlåningsprovisioner	14 247	18 285
Inlåningsprovisioner	13 711	11 474
Provisioner avseende utstÄllda finansiella garantier	972	795
Värdepappersprovisioner	28 101	27 470
Avgifter från kredit- och betalkort	509	933
Övriga provisioner	17 535	17 821
Summa	84 164	86 709

7 PROVISIONSKOSTNADER

<i>tkr</i>	2023	2022
Betalningsförmedlingsprovisioner	-8 745	-8 145
Värdepappersprovisioner	-5 344	-5 307
Övriga provisioner	-2 032	-2 371
Summa	-16 121	-15 823

8 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

<i>tkr</i>	2023	2022
Aktier/andelar	3 219	5 201
Räntebärande värdepapper	4 931	-27 695
Andra finansiella instrument	2 597	-8 317
Valutakursförändringar	308	387
Förändring i förlustreserv för förväntade kreditförluster, värdepapper värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-876	0
Summa	10 179	-30 424

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori	2023	2022
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	9 778	-32 891
Ineffektiv del av förändring i verkligt värde på säkringsinstrument i portföljsäkring	93	2 080
Valutakursförändringar	308	387
Summa	10 179	-30 424

Nettovinst eller förlust på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	87 636	22 129
---	---------------	---------------

9 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

<i>tkr</i>	2023	2022
Intäkter från rörelsefastigheter	721	521
Övriga rörelseintäkter	384	894
Summa	1 105	1 415

10 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

tkr

	2023	2022
Personalkostnader		
- löner och arvoden	-39 042	-35 744
- sociala avgifter	-14 296	-13 457
- kostnad för pensionspremier	-10 528	-7 290
- avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-5 347	-3 849
- övriga personalkostnader	-5 126	-4 010
Summa personalkostnader	-74 339	-64 350
Övriga allmänna administrationskostnader		
- porto och telefon	-736	-640
- IT-kostnader	-35 538	-30 078
- konsulttjänster	-10 399	-7 196
- revision	-1 367	-1 198
- hyror och andra lokalkostnader	-3 065	-2 934
- fastighetskostnader	-2 919	-2 254
- övriga	-4 785	-3 677
Summa övriga allmänna administrationskostnader	-58 809	-47 977
Summa	-133 148	-112 329

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

tkr

	2023		2022	
	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda
Löner	9 708	29 334	5 610	30 134
Sociala kostnader	3 555	10 741	2 112	11 345
Summa	13 263	40 075	7 722	41 479

Av Sparbankens pensionskostnader avser 7 201 tkr (3 351 tkr) Sparbankens ledningsgrupp 6 personer (6 personer).

Av de löner och ersättningar som lämnats till övriga anställda avser 3 437 tkr (3 282 tkr) andra ledande befattningshavare än styrelse, VD och vVD.

Ledande befattningshavares ersättningar

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare beslutas av styrelsen. Ersättning till övriga anställda beslutas av närmast överordnad chef.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämmans beslut. Dessutom utgår ersättning för förlorad inkomst, resekostnader och kommittéarbete. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön och övriga förmåner i form av bilförmån och ränteförmån samt avsättning till vinstandelsstiftelse på samma villkor som för övriga medarbetare. Med andra ledande befattningshavare avses Sparbankens ledningsgrupp.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter 2011:1 offentliggörs uppgifter om ersättningar på Sparbankens hemsida: www.sparbankenvm.se.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

tkr	2023							Summa
	Grundlön / styrelse- arvode	Samman- träde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar		
Lars-Erik Wige (ordförande)	669	0	0	0	0	0	669	
Camilla Johnsson (vice ordförande)	386	0	0	0	0	0	386	
Anne Tjernberg	231	0	0	0	0	0	231	
Johan Liljehult	231	0	0	0	0	0	231	
Staffan Larsson	231	0	0	0	0	0	231	
Jessica Öberg	231	0	0	0	0	0	231	
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2 660	0	82	1 341	71	6 406	10 560	
Andra ledande befattningshavare (5 pers.)	4 671	0	0	1 947	355	0	6 973	
Summa	9 310	0	82	3 288	426	6 406	19 512	

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2022

tkr	Grundlön / styrelse- arvode	Samman- träde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Lars-Erik Wige (ordförande)	627	0	0	0	0	0	627
Camilla Johnsson (vice ordförande)	361	0	0	0	0	0	361
Anne Tjernberg	217	0	0	0	0	0	217
Johan Liljehult	217	0	0	0	0	0	217
Staffan Larsson	217	0	0	0	0	0	217
Jessica Öberg	217	0	0	0	0	0	217
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2709	0	79	1 449	48	0	4 285
Andra ledande befattningshavare (5 pers.)	4329	0	0	1 902	238	0	6 469
Summa	8 894	0	79	3 351	286	0	12 610

Vinstandelsstiftelse

Avsättning till vinstandelsstiftelse sker på samma villkor för ledande befattningshavare som för övriga medarbetare.

Utgiften för avsättning till vinstandelsstiftelse har under året skett med totalt 5 264 tkr (3 740 tkr) inkl löneskatt fördelat på 72 personer med 71,0 tkr exkl löneskatt per heltidsanställd.

Pensioner

Verkställande direktören har en premiebaserad pension. Pensionspremien uppgår för VD till 50% av den pensionsgrundande lönen.

Med pensionsgrundande lön avses grundlön och bilförmån.

För andra ledande befattningshavare gäller pension enligt kollektivavtal.

Samtliga pensioner är oantastbara, dvs ej villkorade av framtida anställning.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning på egen begäran har verkställande direktören en uppsägningstid på sex månader.

Vid uppsägning från Sparbankens sida gäller en uppsägningstid för verkställande direktören och vice verkställande direktören på 12 månader.

Dessutom utgår ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster.

För andra ledande befattningshavare gäller uppsägningstid enligt kollektivavtal.

Avgående VD

Avtal har träffats med nuvarande Verkställande direktör om att anställning som VD upphör i förtid, för att i stället föreslås till en som roll som Styrelseordförande i samband med ordinarie Sparbanksstämma 2024-03-22. Skillnaden mellan lön och pensioner som VD och Styrelsearvode för perioden till och med avtalad anställningstid 2026-02-28 har reserverats i 2023 års bokslut under rubriken övriga ersättningar med totalt 6.405.799 kronor plus sedvanliga sociala avgifter.

Lån till ledande befattningshavare

	2023	2022
Verkställande direktör och vVD	2 422	2 685
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	24 183	21 801
Summa	26 605	24 486

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 1 563 tkr (1 137 tkr) i krediter utan säkerhet.

Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten.

Medelantalet anställda

	2023	2022
Sparbanken		
- varav kvinnor	52	55
- varav män	21	23
Totalt	73	78

Könsfördelning i ledningen

	2023	2022
Styrelsen		
- antal kvinnor	5	5
- antal män	4	4
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
- antal kvinnor	2	2
- antal män	4	4

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2023	2022
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	803	671

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

11 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

<i>tkr</i>	2023	2022
Avgifter till centrala organisationer	-2 858	-2 285
Försäkringskostnader	-1 233	-1 121
Säkerhetskostnader	-1 569	-1 676
Marknadsföringskostnader	-4 781	-3 874
Övriga rörelsekostnader	-295	-1 357
Summa	-10 736	-10 315

12 KREDITFÖRLUSTER, NETTO

<i>tkr</i>	2023	2022
Lån till upplupet anskaffningsvärde		
Förändring reserveringar - stadie 1	-4 015	-714
Förändring reserveringar - stadie 2	-4 371	-7 583
Förändring reserveringar - stadie 3	-4 720	444
Summa	-13 106	-7 853
Periodens nettokostnad för konstaterade förluster	-1 007	-785
Periodens nettokostnad för modifieringar	0	0
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	394	414
Kreditförluster avseende lån till upplupet anskaffningsvärde	-13 719	-8 224
Låneåtaganden och finansiella garantiavtal		
Förändring reserveringar - stadie 1	-147	-168
Förändring reserveringar - stadie 2	65	903
Förändring reserveringar - stadie 3	11	227
Summa	-71	962
Kreditförluster avseende låneåtaganden och finansiella garantiavtal	-71	962
Summa kreditförluster	-13 790	-7 262

13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

<i>tkr</i>	2023	2022
Lämnat koncernbidrag	-17 500	0
Summa	-17 500	0

14 SKATTER

Redovisat i resultaträkningen

<i>tkr</i>	2023	2022
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	-40 860	-19 823
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Totalt redovisad skattekostnad	-40 860	-19 823

Avstämning av effektiv skatt

<i>tkr</i>	2023	2023	2022	2022
	%		%	
Resultat före skatt		236 042		141 594
Skatt enligt gällande skattesats	20,6%	-47 974	20,6%	-28 744
Ej avdragsgilla kostnader	0,5%	-1 095	0,4%	-816
Ej skattepliktiga intäkter	-3,4%	7 922	-6,4%	9 374
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,1%	282	0,0%	367
Uppskjuten skatt	0,0%	5	0,2%	-5
Redovisad effektiv skatt	17,3%	-40 860	14,2%	-19 823

Skatt hänförligt till övrigt totalresultat

<i>tkr</i>	2023			2022		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Finansiella tillgångar värderade till verkligtvärde över övrigt totalresultat	89 365	1 729	87 636	0	0	0
Övrigt totalresultat	89 365	1 729	87 636	0	0	0

Förändrad skattesats

Fr o m 1 januari 2021 har skattesatsen i Sverige sänkts till 20,6 % från 21,4 %.

15 BELÄNINGSBARA STATSSKULDSFÖRBINDELSER M M

	2023		2022	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
- svenska staten	33 278	33 278	61 442	61 442
- svenska kommuner	183 018	183 018	166 243	166 243
Summa	216 296	216 296	227 685	227 685
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		1 657		1 717
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		-3 360		-7 032
Summa		-1 703		-5 315

16 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2023	2022
Swedbank		
- svensk valuta	685 997	707 093
- utländsk valuta	29 900	29 922
Övriga	16 414	31 056
Summa	732 312	768 071

17 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2023	2022
Utestående fordringar, brutto		
- svensk valuta	9 255 552	9 124 403
- utländsk valuta	2 736	3 017
Summa	9 258 288	9 127 420
Förlustreserv stadie 1, 2 & 3	-52 010	-37 747
Bokfört värde utlåning till allmänheten, netto	9 206 278	9 089 673

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 jan 2023	8 253 071	850 298	24 050	9 127 420
Nya finansiella tillgångar	1 257 009	53 354	93	1 310 456
Bortbokade finansiella tillgångar	-743 809	-101 045	-1 884	-846 738
Ändrade nyttjandegrader	-297 516	-17 420	-1 491	-316 427
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	-431 195	431 195	0	0
från stadie 1 till stadie 3	-386	0	386	0
från stadie 2 till stadie 1	372 745	-372 745	0	0
från stadie 2 till stadie 3	0	-57 514	57 514	0
från stadie 3 till stadie 2	0	59	-59	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Modifierade finansiella tillgångar som inte resulterat i avbokning från balansräkningen	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-14 905	-1 160	-357	-16 422
Redovisat bruttovärde per 31 dec 2023	8 395 015	785 022	78 252	9 258 288
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 jan 2023	-7 721	-15 305	-14 721	-37 747
Nya finansiella tillgångar	-2 578	-667	-13	-3 258
Bortbokade finansiella tillgångar	784	2 205	609	3 598
Förändringar på grund av ändringar av balanser	-514	1 388	514	1 388
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-1 455	2 542	-181	906
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-2 381	-1 917	69	-4 229
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	-1 068	-847	-1 000	-2 915
Förändringar pga uppdaterade modeller	0	0	1 657	1 657
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	4 301	-11 074	0	-6 773
från stadie 1 till stadie 3	6	0	-115	-109
från stadie 2 till stadie 1	-1 089	3 220	0	2 131
från stadie 2 till stadie 3	0	1 021	-8 290	-7 269
från stadie 3 till stadie 2	0	-242	801	558
från stadie 3 till stadie 1	-21	0	67	46
Valutakursförändringar	0	-1	0	-1
Övrigt	2	0	2	4
Förlustreserver per 31 dec 2023	-11 734	-19 677	-20 601	-52 010
Bokfört värde				
Öppningsbalans per 1 jan 2023	8 254 350	834 993	9 329	9 098 673
Utgående balans per 31 dec 2023	8 383 282	765 345	57 651	9 206 278

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 jan 2022	8 259 561	531 336	34 406	8 825 303
Nya finansiella tillgångar	1 747 646	115 729	1 124	1 864 499
Bortbokade finansiella tillgångar	-1 184 672	-76 974	-5 200	-1 266 846
Ändrade nyttjandegrader	-276 782	-16 727	-1 592	-295 101
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	-539 826	539 826	0	0
från stadie 1 till stadie 3	-742	0	742	0
från stadie 2 till stadie 1	248 093	-248 093	0	0
från stadie 2 till stadie 3	0	-981	981	0
från stadie 3 till stadie 2	0	6 182	-237	5 945
från stadie 3 till stadie 1	237	0	-6 182	-5 945
Modifierade finansiella tillgångar som inte resulterat i avbokning från balansräkningen	0	0	0	0
Valutakursförändringar	3	0	0	3
Övrigt	-448	0	8	-440
Redovisat bruttovärde per 31 dec 2022	8 253 071	850 298	24 050	9 127 420

Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 jan 2022	-7 009	-7 722	-14 575	-29 305
Nya finansiella tillgångar	-1 705	-1 259	-270	-3 234
Bortbokade finansiella tillgångar	301	415	930	1 646
Förändringar på grund av ändringar av balanser	-119	68	124	73
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-143	1 703	636	2 195
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-3 367	-2 571	-121	-6 060
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	1 494	-1 088	-748	-342
Förändringar pga uppdaterade modeller	417	255	-553	119
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	2 634	-5 963	0	-3 329
från stadie 1 till stadie 3	2	0	-232	-231
från stadie 2 till stadie 1	-228	791	0	562
från stadie 2 till stadie 3	0	74	-382	-308
från stadie 3 till stadie 2	0	-8	37	28
från stadie 3 till stadie 1	0	0	433	433
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	4	1	1	6
Förlustreserver per 31 dec 2022	-7 721	-15 305	-14 721	-37 747

Bokfört värde

Ingående balans per 1 jan 2022	8 252 552	523 614	19 831	8 795 998
Utgående balans per 31 dec 2022	8 245 350	834 993	9 329	9 089 673

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning

tkr	31 dec 2023			31 dec 2022		
	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde
Utlåning till allmänheten						
Privatkunder ¹						
- Bolån	0	0	0	0	0	0
- Bostadsrättsföreningar	326 047	-171	325 876	330 318	-441	329 877
- Övrigt	3 919 101	-6 806	3 912 295	4 009 282	-3 638	4 005 644
Företagskunder						
- Jordbruk, fiske, skog	1 159 032	-4 828	1 154 204	1 147 124	-4 313	1 142 810
- Tillverkning	234 586	-4 691	229 895	206 558	-1 966	204 592
- Offentlig sektor	108 407	-370	108 037	113 383	-184	113 199
- Bygg	255 072	-11 798	243 274	207 933	-13 287	194 646
- Detaljhandel	231 448	-1 351	230 097	169 462	-1 580	167 882
- Transport	94 640	-2 903	91 737	77 139	-517	76 621
- Sjönäring	0	0	0	0	0	0
- Hotell och restaurang	10 465	-231	10 234	11 098	-159	10 940
- Informationsteknologi	11 584	-41	11 543	11 709	-41	11 668
- Bank och försäkring	49 769	-83	49 686	54 957	-73	54 884
- Fastighetsförvaltning	2 581 073	-16 418	2 564 655	2 495 139	-9 818	2 485 322
- Tjänstesektor	107 463	-656	106 807	119 156	-316	118 839
- Övrig utlåning till företag	169 602	-1 663	167 939	174 162	-1 414	172 749
Summa utlåning till allmänheten	9 258 288	-52 010	9 206 278	9 127 420	-37 747	9 089 673

Redovisat bruttovärde och förlustreserv per stadie

<i>tkr</i>	31 dec 2023	31 dec 2022
Utlåning till allmänheten, privatkunder		
Stadie 1		
Redovisat bruttovärde	4 057 799	4 202 740
Förlustreserver	-2 296	-1 117
Bokfört värde	4 055 503	4 201 623
Stadie 2		
Redovisat bruttovärde	182 923	133 774
Förlustreserver	-3 318	-1 741
Bokfört värde	179 605	132 033
Stadie 3		
Redovisat bruttovärde	4 427	3 085
Förlustreserver	-1 362	-1 221
Bokfört värde	3 065	1 864
Totalt bokfört värde, utlåning privatkunder	4 238 173	4 335 520
Utlåning till allmänheten, företagskunder		
Stadie 1		
Redovisat bruttovärde	4 337 216	4 050 331
Förlustreserver	-9 436	-6 604
Bokfört värde	4 327 780	4 043 727
Stadie 2		
Redovisat bruttovärde	602 099	716 524
Förlustreserver	-16 359	-13 564
Bokfört värde	585 740	702 960
Stadie 3		
Redovisat bruttovärde	73 825	20 965
Förlustreserver	-19 239	-13 500
Bokfört värde	54 586	7 465
Totalt bokfört värde, utlåning företagskunder	4 968 106	4 754 152
Totalt		
Redovisat bruttovärde stadie 1	8 395 015	8 253 071
Redovisat bruttovärde stadie 2	785 022	850 298
Redovisat bruttovärde stadie 3	78 252	24 050
Totalt redovisat värde brutto	9 258 288	9 127 420
Förlustreserver stadie 1	-11 734	-7 721
Förlustreserver stadie 2	-19 677	-15 305
Förlustreserver stadie 3	-20 601	-14 721
Totalt förlustreserver	-52 010	-37 747
Totalt bokfört värde, utlåning till allmänheten	9 206 278	9 089 673
Andel stadie 3 lån, brutto %	0,85%	0,26%
Andel stadie 3 lån, netto %	0,63%	0,10%
Förlustreserver kvot stadie 1 lån	0,14%	0,09%
Förlustreserver kvot stadie 2 lån	2,51%	1,80%

18 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

<i>tkr</i>	2023		2022	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
- svenska bostadsinstitut	353 138	353 138	333 565	333 565
- icke finansiella företag	248 881	248 881	150 646	150 646
- finansiella företag	129 958	129 958	126 853	126 853
- utländska emittenter	27 352	27 352	26 214	26 214
Summa emitterade av andra låntagare	759 329	759 329	637 278	637 278
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	759 329	759 329	637 278	637 278
varav: Noterade värdepapper på börs		652 230		534 305
Onoterade värdepapper		107 099		102 973
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		4 855		3 452
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella		-17 377		-27 924

19 AKTIER OCH ANDELAR

<i>tkr</i>	2023	2022
Kreditinstitut	630 230	531 900
Fondandelar	138 765	135 546
Övriga	124 181	123 953
Summa aktier och andelar	893 176	791 398
varav: Noterade värdepapper på börs	630 230	531 900
Onoterade värdepapper	262 946	259 498

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Företag	Antal	Marknads värde	Redovisat värde
Aktier			
- Swedbank AB	3 100 000	630 230	630 230
- Indecap Holding AB	22 730	122 079	122 079
- Övriga	11 152	2 101	2 101
Summa	3 133 882	754 411	754 411

Investeringar i aktier och andelar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, innehav på balansdagen

Skäl till klassificering till verkligt värde via övrigt totalresultat för nedan investeringar är att investering i respektive innehav är gjord utifrån strategisk karaktär.

<i>tkr</i>	31 dec 2023		
	Verkligt värde	Överföring av vinst eller förlust i eget kapital under perioden	Utdelning under perioden
Swedbank AB	630 230	80 477	29 738
Indecap Holding AB	122 080	0	5 192
Övriga	2 101	494	309
Summa	754 411	80 971	35 239

Finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde via resultaträkningen

<i>tkr</i>	2023	
	Marknads värde	Redovisat värde
Fondandelar	138 765	138 765
Övriga	0	0
Summa	138 765	138 765

20 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

<i>tkr</i>		2023	2022
Övriga		10 085	10 085
Summa		10 085	10 085
varav: Noterade värdepapper på börs		0	0
Onoterade värdepapper		10 085	10 085

<i>tkr</i>		Intresseföretag	
Ackumulerade anskaffningsvärden		2023-12-31	2022-12-31
Vid årets början		10 085	10 085
Utgående balans 31 december		10 085	10 085

Intresseföretag	2023					
Portfolio Försäkra AB, 556387-3867, Eskilstuna	Resultat 2022	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde	
Sparsam Adm Svealand AB, 556850-3410, Arboga	1 803	1 945	20,00%	240	10 002	
Västra Mälardalen i Samverkan, 556857-8073, Arboga	56	168	33,33%	334	33	
Summa	-208	751	50,00%	500	50	
	1 859	2 113		1 074	10 085	

Intresseföretag	2022					
Portfolio Försäkra AB, 556387-3867, Eskilstuna	Resultat 2021	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde	
Sparsam Adm Svealand AB, 556850-3410, Arboga	7 116	7 258	20,00%	240	10 002	
Västra Mälardalen i Samverkan, 556857-8073, Arboga	12	112	33,33%	334	33	
Summa	0	100	50,00%	500	50	
	7 128	7 470		1 074	10 085	

21 Aktier och andelar i koncernföretag

<i>tkr</i>		2023	2022
Övriga		150	150
Summa		150	150
varav: Noterade värdepapper på börs		0	0
Onoterade värdepapper		150	150

<i>tkr</i>		2023	2022
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början		150	100
Inköp		0	50
Försäljningar		0	0
Utgående balans 31 december		150	150

Specifikation av innehav av andelar i dotterföretag		2023	2022
	Antal andelar	Redovisat värde	Redovisat värde
Tillsammans för VM AB, 556850-3402, Arboga	1 000	100,0%	100
SB Fastighet i Kungsör AB, 559378-3250, Köping	500	100,0%	50
	1 000	150	150

Ovanstående dotterbolag är bolag med begränsad verksamhet.

22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	Inventarier	Byggn. och mark	Totalt
<i>Anskaffningsvärde</i>			
Ingående balans 1 januari 2022	51 152	102 384	153 536
Förvärv	6 873	21 664	28 537
Pågående ombyggnation	0	0	0
Avyttringar	-9 943	0	-9 943
Korrigeringspost	0	0	0
Utgående balans 31 december 2022	48 082	124 048	172 130
Ingående balans 1 januari 2023	48 082	124 048	172 130
Förvärv	6 305	0	6 305
Pågående ombyggnation	0	0	0
Avyttringar	0	0	0
Korrigeringspost	-306	0	-306
Utgående balans 31 december 2023	54 081	124 048	178 129
<i>Avskrivningar</i>			
Ingående balans 1 januari 2022	-39 271	-27 676	-66 947
Årets avskrivningar	-3 899	-2 081	-5 980
Avyttringar	9 621	0	9 621
Utgående balans 31 december 2022	-33 549	-29 757	-63 306
Ingående balans 1 januari 2023	-33 549	-29 757	-63 306
Årets avskrivningar	-4 624	-2 306	-6 930
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0
Utgående balans 31 december 2023	-38 173	-32 063	-70 236
Redovisade värden			
Per 1 januari 2022	11 881	74 709	86 590
Per 31 december 2022	14 532	94 291	108 823
Per 1 januari 2023	14 532	94 291	108 823
Per 31 december 2023	15 907	91 985	107 892

23 ÖVRIGA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	2023	2022
Förfallna räntefordringar	465	79
Övriga tillgångar	17 800	17 332
Summa	18 265	17 411

24 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2023	2022
Förutbetalda kostnader	1 559	1 571
Upplupna ränteintäkter	30 855	17 480
Upplupna provisionsintäkter från Swedbank AB	15 364	16 718
Övrigt	1 636	1 035
Summa	49 413	36 804

25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2023	2022
Swedbank AB		
- svensk valuta	466 900	200 000
- utländsk valuta	2 681	2 976
Övriga	180 735	52 596
Summa	650 316	255 572
Beviljad limit hos Swedbank	0	0

26 INLÅNING FRÅN ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2023	2022
Allmänheten		
- svensk valuta	8 639 855	8 792 548
- utländsk valuta	29 861	30 011
Summa	8 669 716	8 822 559
Inlåningen per kategori av kunder		
Offentlig sektor	433 694	446 222
Företagssektor	1 644 960	1 905 462
Hushållssektor	6 363 584	6 240 354
Varav: enskilda företagare	841 148	828 678
Övriga	227 478	230 521
Summa	8 669 716	8 822 559

27 EMITTERADE VÄRDEPAPPER MM

<i>tkr</i>	2023	2022
Obligationslån- MTN	301 969	601 549
Summa	301 969	601 549
Förändring under året		
Emitterat	0	300 000
Förfallit	-300 000	-300 000
Upplupna ränta	420	1 307
Förändring	-299 580	1 307

28 ÖVRIGA SKULDER

<i>tkr</i>	2023	2022
Leverantörsskulder	8 927	8 654
Preliminärskatt räntor	23 729	2 103
Anställdas källskattemedel	923	882
Övriga skulder	41 240	21 666
Summa	74 819	33 305

29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2023	2022
Upplupna räntekostnader	19 460	4 250
Övriga upplupna kostnader	24 551	13 085
Förutbetalda intäkter	539	827
Summa	44 550	18 162

30 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

<i>tkr</i>		2023	2022
Reserveringar avseende åtaganden utanför balansräkningen		2 979	2 907
Andra avsättningar		287	292
Summa		3 266	3 199

Reserveringar <i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Förlustreserver per 1 jan 2023	-784	-1 820	-303	-2 907
Nya låneåtaganden eller lånelöften	-434	-87	-2	-523
Finansiella garantier och lånelöften kontrakt som förfallit eller sålts	196	106	209	511
Förändringar på grund av ändringar av balanser	168	-252	-32	-116
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-5	615	36	646
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-101	-34	1	-134
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	28	87	0	115
Förändringar pga uppdaterade modeller	0	0	0	0
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	173	-552	0	-379
från stadie 1 till stadie 3	5	0	-78	-73
från stadie 2 till stadie 1	-34	155	0	121
från stadie 2 till stadie 3	0	45	-122	-77
från stadie 3 till stadie 2	0	-5	32	27
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-144	-13	-33	-190
Förlustreserver per 31 dec 2023	-932	-1 755	-292	-2 979

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Förlustreserver per 1 jan 2022	-616	-2 723	-531	-3 870
Nya låneåtaganden eller lånelöften	-127	-19	0	-146
Finansiella garantier och lånelöften kontrakt som förfallit eller sålts	84	526	34	644
Förändringar på grund av ändringar av balanser	18	-454	19	-417
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-6	444	-70	368
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-192	-299	0	-491
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	129	1 165	185	1 479
Förändringar pga uppdaterade modeller	24	35	0	59
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	30	-125	0	-95
från stadie 1 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 2 till stadie 1	-9	48	0	39
från stadie 2 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 2	0	-4	75	71
från stadie 3 till stadie 1	0	0	2	2
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-119	-414	-17	-550
Förlustreserver per 31 dec 2022	-784	-1 820	-303	-2 907

31 OBESKATTADE RESERVER

<i>tkr</i>	2023	2022
Ackumulerade avskrivningar utöver plan:		
Inventarier		
Ingående balans 1 januari	0	0
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Utgående balans 31 december	0	0
Fastigheter		
Ingående balans 1 januari	0	0
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Utgående balans 31 december	0	0
Summa obeskattade reserver	0	0

32 EGET KAPITAL

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	195 183
Balanserat resultat utgör, tkr	0
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:	
Anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	15 000
Överföring till reservfonden, tkr	180 183

33 STÄLLDA SÄKERHETER

<i>tkr</i>	2023	2022
Övriga ställda panter och säkerheter		
Säkerhetskrav derivat	0	0
Summa ställda säkerheter	0	0

34 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

<i>tkr (nom belopp)</i>	2023	2022
Garantier		
- Garantiförbindelser - krediter	53 682	76 066
- Garantiförbindelser - övriga	42 319	60 719
Summa	96 001	136 785

35 ÅTAGANDEN

<i>tkr (nom belopp)</i>	2023	2022
- Kreditlöften	292 737	412 389
- Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	445 940	484 884
Summa	738 677	897 273

36 NÄRSTÄENDE

Närståenderelationer

Sparbanken har närståenderelation med koncernbolag, intressebolag samt andra närstående bolag.

Koncernbolag

SB Fastigheter i Kungsgör AB	2023
SB Fastigheter i Kungsgör AB	2022
Tillsammans för VM AB	2023
Tillsammans för VM AB	2022

Inköp av tjänst	Övrigt
0	0
0	-2
0	-8
0	-137

Intressebolag

Portfolio Försäkra AB	2023
Portfolio Försäkra AB	2022
Sparsam Adm Sveland AB	2023
Sparsam Adm Sveland AB	2022
Västra Mälardalen i Samverkan	2023
Västra Mälardalen i Samverkan	2022

Inköp av tjänst	Övrigt
0	-1 177
0	-1 270
-7 925	9
-4 424	20
0	-5 045
0	-1 320

Andra närstående

Bolag närstående styrelseledamöter

Fordran	
2023	2022
1 333	1 493

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

37 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, KLASSIFICERING

2023	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat		Summa redovisat värde	Summa Verkligt värde
	Verkligt värde (tvingade)	Initialt värderade till verkligt värde		Skuldinstrument	Eget kapitalinstrument		
			Kassa			0	0
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	0	0	0	216 296	0	216 296	216 296
Utlåning till kreditinstitut	0	0	732 312	0	0	732 312	732 312
Utlåning till allmänheten	0	0	9 206 278	0	0	9 206 278	9 112 965
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	107 099	0	0	652 230	0	759 329	759 329
Aktier och andelar	138 765	0	10 235	0	754 411	903 411	913 326
Derivat	64 544	0	0	0	0	64 544	64 544
Övriga tillgångsposter	0	0	77 873	0	0	77 873	77 873
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	85 317	0	0	85 317	85 317
Summa	310 408	0	10 112 966	868 526	754 411	12 046 311	11 962 913
Skulder till kreditinstitut	0	0	650 316	0	0	650 316	650 316
Inlåning från allmänheten	0	0	8 669 716	0	0	8 669 716	8 669 788
Emitterade värdepapper m m	0	0	301 969	0	0	301 969	301 969
Derivat	227	0	0	0	0	227	227
Övriga skulder	0	0	28 988	0	0	28 988	28 988
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	94 231	0	0	94 231	94 231
Summa	227	0	9 745 220	0	0	9 745 447	9 745 519

2022	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat		Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
	Verkligt värde (tvingade)	Initialt värderade till verkligt värde		Skuldinstrument	Eget kapitalinstrument		
			Kassa			0	0
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	0	227 685	0	0	0	227 685	227 685
Utlåning till kreditinstitut	0	0	768 071	0	0	768 071	768 071
Utlåning till allmänheten	0	0	9 089 673	0	0	9 089 673	8 953 563
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	637 278	0	0	0	637 278	637 278
Aktier och andelar	135 546	0	10 235	0	655 852	801 633	811 548
Derivat	129 433	0	0	0	0	129 433	129 433
Övriga tillgångsposter	0	0	17 411	0	0	17 411	17 411
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	35 099	0	0	35 099	35 099
Summa	264 979	864 963	9 921 545	0	655 852	11 707 339	11 581 144
Skulder till kreditinstitut	0	0	255 572	0	0	255 572	255 572
Inlåning från allmänheten	0	0	8 822 559	0	0	8 822 559	8 821 694
Emitterade värdepapper m m	0	0	601 549	0	0	601 549	601 549
Derivat	0	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	0	0	29 983	0	0	29 983	29 983
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	16 142	0	0	16 142	16 142
Summa	0	0	9 725 805	0	0	9 725 805	9 724 940

Upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

2023

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	216 296	0	0	216 296
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	652 230	107 099	0	759 329
Aktier och andelar	630 230	138 765	124 181	893 176
Derivat	0	64 544	0	64 544
Summa	1 498 756	310 408	124 181	1 933 345
Skulder				
Derivat	0	227	0	227
Summa	0	227	0	227

2022

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldsförbindelser mm	227 685	0	0	227 685
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	534 305	102 973	0	637 278
Aktier och andelar	531 900	135 546	123 953	791 398
Derivat	0	129 433	0	129 433
Summa	1 293 890	367 952	123 953	1 785 794
Skulder				
Derivat	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Inga överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under 2023.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

tkr	Aktier och andelar	Totalt
Öppningsbalans 2022-01-01	83 100	83 100
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i övrigt totalresultat	28 761	28 761
Anskaffningsvärde förvärv	13 543	13 543
Försäljningslikvid försäljning	-1 451	-1 451
Förflyttning in till nivå 3	0	0
Utgående balans 2022-12-31	123 953	123 953
Öppningsbalans 2023-01-01	123 953	123 953
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i övrigt totalresultat	494	494
Anskaffningsvärde förvärv	0	0
Försäljningslikvid försäljning	-266	-266
Utgående balans 2023-12-31	124 181	124 181

Handelsvolymerna för vissa aktier har varit för tunn för att en aktiv marknad kan anses föreligga, vilket föranlett att dessa överförts till nivå 3.

Även om Sparbanken anser att de uppskattningar som gjorts för att fastställa verkligt värde är rimliga, kan en annan tillämpad metod och andra antaganden leda till ett annat verkligt värde. Effekten av en värdeförändring med -10% skulle påverka Sparbankens resultat med -12 418 tkr.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om. Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Aktier och andelar i denna kategori omfattas av aktier och värdepappersfonder. Värdepappersfonderna värderas utifrån erhållit verkligt värde från respektive förvaltare. Fonderna omsätts månadsvis och det verkliga värde som redovisats avser inlösenpriser per 2023-12-31. Redovisat värde är Sparbankens bästa bedömning av nuvärdet av framtida kassaflöden av ingående tillgångar.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av bankledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Aktieinnehavet i Indecap Holding AB värderas till verkligt värde utifrån en utomstående värdering av bolaget i samband med en ägarspridning.

Verkligt värde på lånefordringar har beräknats med en diskontering av förväntade framtida kassaflöden där diskonteringsräntan har satts till den aktuella utlåningsränta som tillämpas.

För kundfordringar och leverantörsskulder anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

38 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Viktiga bedömningar vid tillämpning av Sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Förväntade kreditförluster

Sparbanken har utvecklat en metod för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras med en rad olika modeller. Sparbanken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematiska och statistiska metoder för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

- Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier: Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.
- Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Säkringskvalifikationer

Avgörande för att finansiella instrument ska kvalificera som säkringsrelation är att Sparbanken förväntar sig att säkringen ska vara högst effektiv över säkringsinstrumentets löptid.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Sparbankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden utifrån antaganden om olika makroscehariers utveckling. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

Antaganden och beräkningsmetoder för att fastställa förlustrereserv för förväntade kreditförluster

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

Sparbanken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i not 2 redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustrereserven. Den nedanstående tabellen innehåller en känslighetsanalys av alternativa antaganden.

Påverkan på förväntade kreditförluster vid

Rating vid första redovisningstillfället	Stage 2 Trigger	Förändring i tröskelvärde	Förändring i		Förväntade kredit-förluster December 2023	Andel av portfölj i redovisat bruttovärde, %
			+ 1 notch	- 1 notch		
1. RFF 13-21	Notches 3 - 8	+/- 1 notch	-5,0%	10,8%	6 645	55%
2. RFF 9-12	Notches 2 - 4	+/- 1 notch	-7,2%	10,7%	12 583	30%
3. RFF 6-8	Notches 1 - 2	+/- 1 notch	-7,1%	2,1%	10 546	13%
4. RFF 0-5	1 Notch	+/- 1 notch	-9,0%	0,0%	4 322	2%
			-7,0%	7,1%	34 096	
				Stage 3	20 893	0%
		Totala kreditförluster			54 989	100%

Beaktande av framåtblickande makroekonomiska scenarier

Framåtblickande information ingår både i bedömningen av betydande ökning av kreditrisken samt i beräkningen av förväntade kreditförluster. Från analyser av historisk data har Sparbankens riskkontroll identifierat och beaktat makroekonomiska faktorer som påverkar kreditrisk och kreditförluster för olika portföljer. Dessa faktorer baseras på geografi, låntagare och produkttyp. De mest korrelerade faktorerna är BNP-tillväxt, bostads- och fastighetspriser, arbetslöshet, oljepriser och räntor. Sparbanken övervakar via samarbetspartnern Swedbank löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och översätter dem till makroekonomiska prognoser. Dessa prognoser tar hänsyn till intern och extern information och överensstämmer med framåtblickande information som används för andra ändamål såsom ekonomisk planering och prognosarbete. Utgångsscenarioet baseras på antaganden som motsvarar bankens planeringsscenario och utifrån detta skapas alternativa scenarier som tar både en mer positiv och en mer negativ framtidsutsikt i beaktande.

I allmänhet innebär en försämring av en ekonomisk framtidsutsikt, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer för varje scenario, eller en ökning av sannolikheten för att värsta tänkbara scenario skulle inträffa, en ökning av både antalet lån som övergår från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna. Däremot kommer en förbättring av framtidsutsiktterna, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer, eller en ökning i sannolikhet för bästa tänkbara scenario skulle inträffa, ha motsatt effekt. Det är inte möjligt att på ett rimligt sätt isolera effekterna av förändringar i de olika makroekonomiska faktorerna för ett visst scenario på grund av sambandet mellan faktorerna samt inbördes samband mellan nivån av pessimism, som är inneboende i ett visst scenario, och dess sannolikhet att uppstå.

Värdering av 12 månaders och återstående löptids förväntade kreditförluster

Det viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD);
- förlust vid fallissemang (LGD);
- exponeringar vid fallissemang (EAD); och
- förväntad löptid

Dessa beräkningar härleds från utvecklade statistiska modeller som tillhandahållits av samarbetspartnern Swedbank. Modellerna tar både historiska data och sannolikhetsviktade framåtblickande scenarier i beaktning.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

PD för 12 månader och PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang som förväntas inträffa under de kommande 12 månaderna respektive den finansiella tillgångens hela återstående löptid. De baseras på de förhållanden som existerar på balansdagen samt framtida ekonomiska förhållanden som påverkar kreditrisk. PD-modellerna är baserade på homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel produktgrupp. De används för att härleda 12 månaders PD och PD för återstående löptid.

Intern riskklassificering baserad på PD-modellen enligt IRK-metoden ger indata till PD-modeller som baseras på IFRS 9. Historisk information för fallissemang används för att skapa terminsstrukturer för PD på balansdagen, vilka sedan justeras för att härleda framåtriktade PD. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på prognostiserade makroekonomiska variabler för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa resulterar i ett högre PD. Detta ökar både antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna.

Förlust vid fallissemang (LGD)

LGD motsvarar de beräknade kreditförluster som väntas vid fallissemang med hänsyn tagen till förväntat värde av framtida återvinningar, realisering av säkerheter, när i tiden återvinningarna förväntas ske och pengars tidvärde. Vid beräkning av LGD är säkerhetstyp, typ av låntagare och avtalsinformation ett minimikrav. LGD-beräkningarna baseras på historisk information av förlustdata i homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel land, säkerhetstyp och produkt. Framåtblickande makroekonomiska faktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom dess inverkan på belåningsgraden. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på makroekonomiska faktorer för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa, resulterar i en högre LGD och även de beräknade kreditreserveringarna och vice versa.

Exponeringar vid fallissemang (EAD)

EAD representerar en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen på balansdagen. Sparbankens metod för modellering av EAD återspeglar nuvarande avtalsvillkor för återbetalning av kapital och ränta, förfalldatum och förväntat utnyttjande av outnyttjade limiter för revolverande kreditfaciliteter och oåterkalleliga åtaganden utanför balansräkningen.

Förväntad löptid

Sparbanken beräknar förväntade kreditförluster med hänsyn tagen till risk för fallissemang under återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid är den förväntade beteendemässiga löptiden, vilken uppskattas genom produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år. För bolåneportföljen tillämpar Sparbanken en beteendemässig löptidsmodell som beräknar sannolikheten för att en exponering fortfarande är aktiv och inte i fallissemang vid något tillfälle under återstående löptid (vilket även innefattar sannolikhet för förtida återbetalning).

IFRS 9 vs reglerande kapitalramverk

Beräkningen av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 skiljer sig från förväntade kreditförluster enligt Baselregelverket. Även om Sparbankens IRK-data för att beräkna förväntade kreditförluster enligt Baselregelverket, utgör grunden för IFRS 9-modeller, görs justeringar och i vissa fall används nya modeller för att uppfylla kraven enligt IFRS 9. Dock beräknar Sparbanken kreditrisken enligt schablonmetoden vid rapportering till Finansinspektionen.

Individuellt bedömda lån

Sparbanken bedömer väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga scenarier, varav ett är ett förlustscenario. De möjliga resultaten tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Framtida kassaflöden uppskattas med hänsyn till en rad relevanta faktorer, såsom kassaflödets storlek och källor, låntagarens inkomster och kvalitet, återvinningsvärden på säkerheter, Sparbankens ställning i förhållande till andra fordringsägare, förväntade direkta externa kostnader och löptid av återvinningsprocessen samt nuvarande och framtida ekonomiska förhållanden. Storlek och tidpunkten för förväntade kassaflöden beror på låntagarens framtida utveckling och värdering av säkerheter, varav båda kan påverkas av framtida ekonomiska förhållanden. Dessutom kan säkerheter vara illikvida. Bedömningar ändras när ny information blir tillgänglig eller när återvinningsstrategier utvecklas, vilket resulterar i regelbundna revideringar av reserveringar för kreditförluster. Förändringen i reserveringarna som är kopplade till individuellt bedömda lån uppgick till -1 657 tkr.

Fastställande av verkligt värde

Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

39 KAPITALTÄCKNING

Kapitaltäckning

Fastställande av Sparbanken Västra Mälardalens (578500-7120) lagstadgade kapitalkrav regleras från och med 2014 i Förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersbolag (CRR). Kompletterande regler har införts i svensk lag genom föreskrifterna FFFS 2008:25 samt FFFS 2014:12.

Upplysningar avseende periodisk information lämnas i enlighet med tillsynsförordningen, Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar och Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013.

För Sparbankens vidkommande bidrar reglerna till att stärka Sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda Sparbankens kunder. Reglerna innebär att Sparbankens kapitalbas (eget kapital och eventuellt upptagna förlagslån etc.) med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens kapitalutvärderingspolicy.

Sparbanken har en fastställd plan för storleken på kapitalbasen på några års sikt (kapitalplan) som baseras på

- Sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalplanen är en integrerad del av arbetet med Sparbankens årliga verksamhetsplan. Planen följs upp vid behov och en översyn görs halvårsvis för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar Sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Finansinspektionen kan genom sitt översynsförfarande (Öup) ålägga Sparbanken kapitalkrav inom ramen för Pelare 2, Pelare 2 krav och Pelare 2 -vägledning. Ålagt kapitalkrav redogörs för i tabell nedan.

Information om Sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap 4 § i Finansinspektionens föreskrifter om allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar som krävs enligt dessa föreskrifter lämnas på företagets hemsida www.sparbankenvm.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m enligt gällande regelverk.

<i>tkr</i>	2023-12-31	2023-06-30	2022-12-31
Tillgänglig kapitalbas (belopp)			
Kärnprimärkapital	1 807 088	1 603 021	1 610 635
Primärkapital	1 807 088	1 603 021	1 610 635
Totalt kapital	1 807 088	1 603 021	1 610 635
Riskvägda exponeringsbelopp			
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	6 326 463	6 275 229	6 225 838
Kapitalrelationer (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)			
Kärnprimärkapitalrelation (i %)	28,56%	25,55%	25,87%
Primärkapitalrelation (i %)	28,56%	25,55%	25,87%
Total kapitalrelation (i %)	28,56%	25,55%	25,87%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)			
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	-	-	-
varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)	-	-	-
varav: ska utgöras av primärkapital (i procentenheter)	-	-	-
Totala kapitalbaskrav för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	8%	8%	8%
Kombinerat buffertkrav och samlat kapitalkrav (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)			
Kapitalkonserveringsbuffert (i %)	2,50%	2,50%	2,50%
Konserveringsbuffert på grund av makrotillsynsrisker eller systemrisker identifierade på medlemsstatsnivå (i %)	-	-	-
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffert (i %)	2,00%	2,00%	1,00%
Systemriskbuffert (i %)	-	-	-
Buffert för globalt systemviktigt institut (i %)	-	-	-
Buffert för andra systemviktiga institut (i %)	-	-	-
Kombinerat buffertkrav (i %)	4,50%	4,50%	3,50%

Samlade kapitalkrav (i %)	12,50%	12,50%	11,50%
Tillgängligt kärnprimärkapital efter uppfyllande av de totala kapitalbaskraven för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	20,56%	17,55%	17,87%
Bruttosoliditetsgrad			
Totalt exponeringsmått	11 953 478	12 171 851	12 006 434
Bruttosoliditetsgrad (i %)	15,12%	13,17%	13,41%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det totala exponeringsmålet)			
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	-	-	-
varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)	-	-	-
Totala krav avseende bruttosoliditetsgrad för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	3%	3%	3%
Bruttosoliditetsbuffert och samlat bruttosoliditetskrav (som en procentandel av det totala exponeringsmålet)			
Krav på bruttosoliditetsbuffert (i %)	-	-	-
Samlat bruttosoliditetskrav (i %)	3%	3%	3%
Likviditetstäckningskvot			
Totala högkvalitativa likvida tillgångar (viktat värde – genomsnitt)	535 526	538 841	542 727
Likviditetsutflöden – totalt viktat värde	926 200	988 829	961 190
Likviditetsinflöden – totalt viktat värde	978 182	948 865	911 731
Totala nettolikviditetsutflöden (justerat värde)	236 555	247 207	240 297
Likviditetstäckningskvot (i %)	233%	220%	228%
Stabil nettofinansieringskvot			
Total tillgänglig stabil finansiering	10 432 870	10 527 759	10 200 093
Totalt behov av stabil finansiering	7 713 493	7 696 780	7 476 098
Stabil nettofinansieringskvot (i %)	135%	137%	136%

Totalt kapitalbaskrav

<i>tkr</i>	Kapitalbaskrav	Kapitalkrav/ total REA
Kapitalbaskrav i Pelare 1 (exklusive buffertkrav)	506 117	8,00%
Kapitalbaskrav för andra risker än låg bruttosoliditet (ålagt Pelare 2 krav, P2R)	0	0,00%
Kapitalbaskrav för internt bedömt kapitalbehov i Pelare 2	171 907	2,72%
Kapitalkonserveringsbuffert	158 162	2,50%
Kontracyklisk buffert	126 529	2,00%
Kapitalbasbehov enligt internt beräknade Pelare 2 vägledning	0	0,00%
Totalt internt bedömt kapitalbehov inklusive buffertkrav	962 715	15,22%
Total kapitalbas	1 807 088	28,56%
Överskott av kapital	844 373	13,35%

Sparbanken uppfyller miniminivån för kapitalbasen vilket motsvarar en kapitalbas som minst uppgår till det totala minimikapitalkravet. Minimikapitalkravet för Sparbanken uppgår till 506 117 tkr och Sparbankens kapitalbas till 1 807 088 tkr.

Totalt kapitalbehov inklusive internt bedömda risker uppgår till 962 715 tkr

Sparbanken uppfyller således med bred marginal dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning, dels det internt bedömda kapitalbehovet samt eventuellt ålagt kapitalkrav från Finansinspektionen.

Sparbankens målsättning är att räntabiliteten på eget kapital och därmed ökningen av kapitalbasen skall motsvara ökningen av riskvägt exponeringsbelopp. På så sätt säkerställs nivån på kapitaltäckningsgraden.

Kapitalplanering

Sparbanken har i enlighet med Baselreglerna en intern kapitalbedömningsprocess som syftar till en sund riskhantering. Den interna kapitalbedömningen är en kvalificerad process inkluderande styrelse och ledande befattningshavares överblick, uppföljning, rapportering och interna kontroll, vilken är nödvändig för att kunna identifiera, reducera och mäta risker, samt säkerställa att nödvändiga reserveringar är gjorda för att hålla Sparbankens kapital intakt i förhållande till bankens riskprofil. Sparbankens styrelse genomför interna kapitalutvärderingar minst en gång per år.

40 EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett långsiktigt samarbetsavtal. Avtalet omfattar bl a förmedling av hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek och förmedling av fond- och försäkringssparande till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring.

Sparbanken Västra Mälardalen har per 2023-12-31 förmedlat hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek till en total volym på 2 795 mkr. För detta har Sparbanken erhållit en provisionsersättning för 2023 på 12 760 tkr.

Till Swedbank Robur och Swedbank Försäkring har Sparbanken förmedlat fondsparande på 4 275 mkr och försäkringssparande på 3 017 mkr. För detta har Sparbanken erhållit 26 472 tkr respektive 9 653 tkr i provision. Fondprovisionen redovisas under värdepappersprovisioner och försäkringsprovisionen som övriga provisionsintäkter. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för Sparbanken Västra Mälardalen. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av Sparbanken som skapats av årsredovisningen.

Köping 2024-02-23

Lars-Erik Wige
Ordförande

Camilla Johnsson
Vice ordförande

Staffan Larsson

Jessica Öberg

Anne Tjernberg

Johan Liljehult

Mikael Bohman
Verkställande direktör

Erika Lundquist
Personalrepresentant

Susanne Sirby
Personalrepresentant

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 23 februari 2024. Sparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 22 mars 2024.

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 februari 2024

Ernst & Young AB

Jens Bertling
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till sparbanksstämman i Sparbanken Västra Mälardalen, org nr 578500–7120

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sparbanken Västra Mälardalen för år 2023. Bankens årsredovisning ingår på sidorna 7–63 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av bankens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för banken.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bankens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade banken eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Kreditgivning och tillhörande förlustreserver

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen. Kreditriskexponeringar och dess hantering beskrivs i not 3 avsnitt *Kreditrisk*. Bankens redovisade kreditförluster specificeras i not 12 och redovisad förlustreserv specificeras i not 17. Avsättning för kreditförluster på åtaganden utanför balansräkningen specificeras i not 30.

För området relevanta redovisningsprinciper beskrivs i not 2 under rubriken *Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument*. Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs i not 38 i de finansiella rapporterna.

Beskrivning av området	Hur detta område beaktades i revisionen
<p>Utlåning till allmänheten redovisas till 9 141 909 tkr i bankens balansräkning per 31 december 2023, och består av utestående fordringar brutto till ett belopp om 9 258 288 tkr med avdrag för förväntade och konstaterade kreditförluster om -52 010 tkr samt negativ påverkan från förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring om -64 369 tkr. Därtill redovisas en avsättning för kreditförluster avseende åtaganden utanför balansräkningen om -2 979 tkr.</p> <p>Bankens reserveringsmodell är baserad på IFRS 9 och innebär att utlåning till allmänhet delas in i tre stadier, beroende på graden av kreditförsämring. I stadie 1 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under kommande 12 månaderna. I stadie 2 och 3 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden.</p> <p>Reserveringsmodellen är framåtblickande vilket innebär att banken uppskattar kreditrisken i varje exponering och den förlust som skulle kunna uppstå. I bedömningen ska makroekonomiska faktorer beaktas och påverkan av olika scenarios bedömas. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden av exempelvis kriterier för att identifiera en väsentlig ökning i kreditrisk och metoder för att beräkna förväntade kreditförluster.</p> <p>Utlåning till allmänheten och den relaterade kreditrisken uppgår till väsentliga belopp. Det finns en risk att krediter accepteras på felaktiga grunder vilket kan medföra en oönskad kreditexponering. Vidare innebär beräkningen av förlustreserver att banken gör bedömningar och antaganden. Detta sammantaget innebär att bankens process kreditgivning och för beräkning av förväntade kreditförluster har betydande påverkan på bankens resultat och ställning. Därför har vi ansett att kreditgivning och redovisningen av förlustreserver vara ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.</p>	<p>Vi har granskat bankens process för att bevilja nya krediter och förlänga befintliga krediter med inriktning på att utvärdera ändamålsenligheten i bankens kontroller för att säkerställa att de krediter som accepteras inte medför en oönskad kreditrisk.</p> <p>Vi har utvärderat bankens modell för beräkning av förlustreserv i förhållande till kraven i IFRS 9. Modellen är framtagen av banken tillsammans med dess outsourcingpartner och övriga till denne anslutna banker. Outsourcingpartnern tillhandahåller IT-lösningar till banken och har implementerat modellen i IT-system som banken använder sig av. Outsourcingpartnern har anlitat en revisor som har lämnat rapportering avseende modellens ändamålsenlighet och tillämpning i de processer och system som hanteras av Outsourcingpartnern. Vi har utvärderat denna rapportering som grund för att bestämma vilka kompletterande granskningsåtgärder som är lämpliga. Vi har granskat de kompletterande kontroller som finns hos sparbanken som vi har bedömt väsentliga för att säkerställa rimligheten i inputdata, modellerna och utfallet av beräkningarna.</p> <p>Vi har genomfört stickprov och utifrån dessa bedömt stadiindelningen av utlåning till allmänheten. Vi har även stickprovsvis granskat indata till modellen. Avseende fordringar i stadie 3 har vi granskat och bedömt enskilda krediters värdering utifrån tillgänglig information om det enskilda engagemanget och tillhörande säkerheter. Vi har även bedömt bankens bevakningsprocess som bygger på såväl intern som extern information om kredittagarna och beaktat denna vid bedömning av utlåningens stadiindelning och redovisade kreditreserveringar.</p> <p>Vi har även granskat upplysningar i årsredovisningen avseende utlåning till allmänheten, osäkra fordringar och kreditreserveringar.</p>

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–6 samt 67–70. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en

revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- ▶ identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- ▶ skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- ▶ utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- ▶ drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig

osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Sparbanken Västra Mälardalen för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bankens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bankens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation, och att tillse att bankens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken.

- på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller sparbankens reglemente.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken, eller att ett förslag till dispositioner av bankens vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bankens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Revisorns mandattid

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Sparbanken Västra Mälardalens revisor av sparbanksstämman den 20 mars 2020 och har varit bankens revisor sedan detta datum.

Örebro den 23 februari 2024

Ernst & Young AB

Jens Bertling

Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Detta är en sparbank

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för en sparbanks verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För en sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankernas karaktär av publika företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av Sparbanken rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har Sparbanken 48 huvudmän. Av dessa väljs 7 av Arboga kommun, 4 av Kungsörs kommun, 13 av Köpings kommun medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman som är Sparbankens högsta beslutande organ. Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i Sparbanken och om mandattider för dessa återfinns på nästkommande sidor.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för Sparbanken med ledning av förslag som Sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av Mats Landqvist som sammankallande samt ledamöterna Annika Duan, Åsa Ignell, Mikael Jøgevall och Tomas Olsson. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter.

Sparbanksstämman väljer styrelseordförande och övriga styrelseledamöter om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Styrelsen utser verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i Sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämman, består av 7 ledamöter. Därutöver ingår 2 personalrepresentanter. Av styrelsens ledamöter är 5 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i Sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns på nästkommande sida. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa Sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos. Dessutom fastställer och kontrollerar styrelsen Sparbankens kapitalbehov, riskkapit, risktolerans och riskstrategi, samt följer den ekonomiska utvecklingen, fastställer års-/delårsbokslut, policies och instruktioner för verksamheten och behandlar kreditengagemang. Under 2023 har styrelsen sammanträtt vid 11 ordinarie tillfällen samt ett konstituerande tillfälle med närvaro enligt nedan.

Namn

Wige, Lars-Erik närvarande 11 av 12 sammanträden
Liljehult, Johan närvarande 12 av 12 sammanträden
Bohman, Mikael närvarande 12 av 12 sammanträden
Tjernberg, Anne närvarande 12 av 12 sammanträden
Johnsson, Camilla närvarande 12 av 12 sammanträden
Larsson, Staffan närvarande 12 av 12 sammanträden.
Öberg, Jessica närvarande 12 av 12 sammanträden

Personalrepresentanter

Lundquist, Erika närvarande 11 av 12 sammanträden.
Sirby, Susanne närvarande 11 av 12 sammanträden

Styrelsen har även genomfört ett styrelseseminarium kring strategifrågor, riskhantering och kapitalbehov. Vid styrelsesammanträdena har bl a behandlats års- och delårsbokslut, riskanalys, prognos för kommande år, policies och instruktioner inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc. Sparbankens senior advisor har varit sekreterare i styrelsen. Styrelsen har även diskuterat olika framtida strategier.

Revisionsutskott och internrevision

Revisionsutskottet är ett beredande organ och ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information om förslag på åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet leds av styrelsens vice ordförande och består även av styrelsens ordförande. Adjungerade är VD, respektive riskägare, Riskkontrollfunktionen samt Compliancefunktionen

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar Sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar Sparbankens organisation och arbetsprocesser.

HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.

Förteckning över Sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisorer, framgår av nedanstående uppställning.

SPARBANKENS STYRELSE

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Wige, Lars-Erik	senior advisor	Arboga	2016	2024
Johnsson, Camilla	VD	Arboga	2018	2024
Larsson, Staffan	advokat	Arboga	2021	2024
Liljehult, Johan	VD	Arboga	2020	2025
Bohman, Mikael	VD	Arboga	2005	2026
Tjernberg, Anne	enhetschef	Köping	2005	2026
Öberg, Jessica	VD	Arboga	2021	2026

Personalrepresentanter

Lundquist, Erika	banktjänsteman	Köping	2020	2024
Sirby, Susanne	banktjänsteman	Arboga	2002	2024

REVISORER

Valda av huvudmännen

Ordinarie

Ernst & Young AB

Huvudansvarig revisor

Jens Bertling	auktoriserad revisor	Örebro	2020	2024
---------------	----------------------	--------	------	------

Internrevision

KPMG AB

HUVUDMÄN

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Arboga kommun				
Fallqvist, Richard	au/datatekniker	Arboga	2020	2024
Göransson, Åsa	familjeterapeut	Kolsva	2017	2024
Isaksson, Gustav	ekonomstudent	Arboga	2019	2024
Johansson, Ulf	chaufför	Arboga	2020	2024
Khedr, Majd	affärschef	Arboga	2023	2024
Silversten, Andreas	besiktningstekniker	Arboga	2015	2024
Söderlund, Kevin	försäljare/servicetekniker	Arboga	2020	2024

Valda av Kungörs kommun

Andersson, Lars	lantbrukare	Köping	2013	2024
Granudd, Ewa	apotekschef	Kungsör	2014	2024
Strengbom, Per	kommunallråd	Kungsör	2008	2024
Söder-Jonsson, Linda	handläggare	Kungsör	2017	2024

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Köpings kommun				
Adolphson, Jenny	butiksmedarbetare	Köping	2016	2024
Andersson, Fredrik	lantbrukare/åkeriägare	Kolsva	2016	2024
Arvidsson, Susanne	kontorist	Köping	2020	2024
Clefberg, Jonny	folkbildare	Köping	2020	2024
Duan, Annika*	projektledare	Kolsva	1988	2024
Eklund, Håkan	industriarbetare	Köping	2020	2024
Ekström, Marie	politisk sekreterare	Köping	2023	2024
Ellingsen-Vesper, Åse	arbetshandledare	Köping	2019	2024

Fröling, Håkan	it-arkitekt	Köping	2020	2024
Jaasund, Glenn	innesäljare/montagekoordinator	Köping	2022	2024
Landqvist, Mats*	försäljare	Köping	2010	2024
Lindkvist, Karolina	chefsadministratör	Kolsva	2020	2024
Ågren, Per	komunalråd	Köping	2023	2024

Valda av huvudmännen

Axelsson, Erik	fabrikör	Arboga	2013	2024
Einan, Pernilla	enhetschef	Köping	2014	2024
Elg, Patrik	fastighetsmäklare	Kungsör	2016	2024
Holmbom, Britt-Marie	avdelningschef	Arboga	2020	2024
Johansson, Alicia	gymnasielärare	Köping	2023	2024
Lidgren, Karin	ekonomichef	Köping	2020	2024
Hamrelius, Pär	fastighetsägare	Arboga	2007	2025
Jogevall, Mikael*	lantbrukare	Munktorp, Köping	2010	2025
Ignell, Åsa*	hr-specialist	Arboga	2009	2025
Kronkvist, Eva	förvaltningschef	Kungsör	2010	2025
Olsson, Tomas*	lantbrukare	Kungsör	2017	2025
Ryberg-Eriksson, Lena	egen företagare	Köping	2012	2025
Axelsson, Mathias	VD	Köping	2012	2026
Dahlen, Göran	näringslivsdirektör	Arboga	2021	2026
Karlsson, Katarina	lärare	Köping	2014	2026
Karlsson, Marie	VD	Arboga	2008	2026
Ohlsson, Linda	ekonomichef	Köping	2021	2026
Samulesson, Fredrik	målarvärd, VD	Arboga	2018	2026
Danielsson, Magnus	gymnasielärare	Köping	2023	2027
Eriksen, Marcus	lantbrukare	Kungsör	2023	2027
Eriksson, Börje	montör	Kolsva	2006	2027
Henningsson, Madeleine	lärare	Köping	2018	2027
Höök, Pär	regional terminal manager	Köping	2021	2027
Pesämaa, Louise	polis	Eskilstuna	2007	2027

Köping (huvudkontor)

Stora Gatan 13, Glasgatan 4, Köping
Tel: 0771-55 00 55

Arboga

Nygatan 40, Arboga
Tel: 0771-55 00 55

Telefonbanken

Tel: 0771-55 00 55
Självbetjäning öppet dygnet runt
Personlig service öppet vardagar 08:00-18:00

Kungsör

Drottninggatan 11, Kungsör
Tel: 0771-55 00 55

Hemsida

www.sparbankenvm.se

E-post

kundcenter@sparbankenvm.se